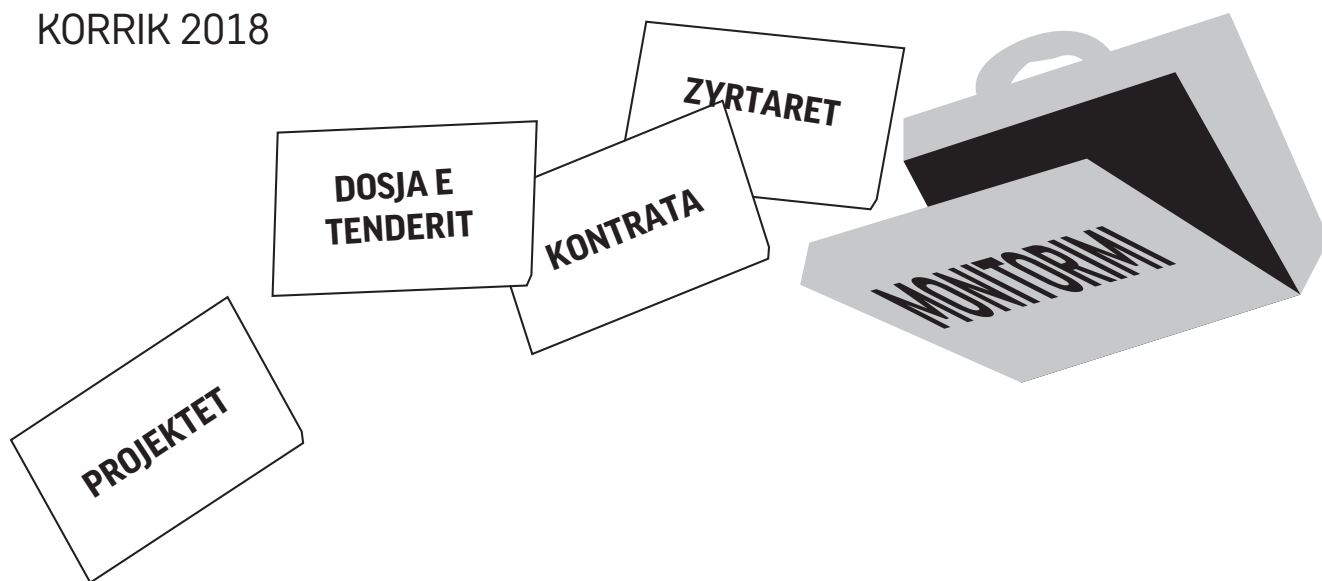

PASIGURIA JURIDIKE NË PROKURIM

RAPORTI I MONITORIMIT TË OSHP,
PËR PERIUDHËN
KORRIK 2017 - SHKURT 2018

KORRIK 2018

Për Demokraci Plus

Demokraci Plus (D+) është organizatë jo qeveritare që bashkon persona me besim të fuqishëm në vlera demokratike dhe në një Kosovë me demokraci të qëndrueshme. Qëllimi kryesor i D+ është të nxisë vlera dhe praktika demokratike, si dhe politika që stimulojnë aktivizmin qytetarë.

Në kuadër të D+ funksionojnë tri programe: Programi për Qeverisje të Mirë, Programi për Sundim të Ligjit, dhe Programi për Zgjedhje dhe Parti Politike. D+ përkrahë institucionet qeveritare, qytetarët dhe mediat në përmirësimin e qeverisjes, avancimin e politikave publike dhe fuqizimin e sundimit të ligjit.

Organizata jonë përqendrohet në përdorimin e teknologjisë informative për qëllimet e lartëshënuara, dhe si rezultat ka zhvilluar platformat online ndreqe.com dhe qeverisjtani.info të cilat ofrojnë hapësirë për pjesëmarrje qytetare në vendimarrje dhe llogaridhënie të institucioneve qeveritare. Për më tepër, D+ është anëtare e ProOpen, koalicion i OJQ-ve që ka për qëllim ngritjen e transparencës në prokurim publik dhe parandalimin e keqpërdorimit të parasë publike.

E drejta e autorit © 2018. Demokraci Plus (D+) Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Asnjë pjesë e këtij publikimi nuk mund të riprodhohet, ruhet apo transmetohet në çfarëdo forme apo përmes çfarëdo mjeti elektronik, mekanik, fotokopjohet apo të tjera, pa lejen e D+.

Raport i përgatitur nga: Sara Zhubi, Agon Hysaj dhe Arbelina Dedushaj

PËRMBAJTJA

HYRJE.....	7
ANKESAT NË OSHP	8
AUTORITETET KONTRAKTUESE	9
Korporata Energjetike e Kosovës	10
Komuna e Prishtinës	11
Policia e Kosovës	11
OPERATORËT EKONOMIK	12
RSM Company	12
Mercom Company	14
El-Bau	15
Eskavatori	16
Papenburg & Ardiani	17
LISTA E ZEZË - DISKUALIFIKIMI I OPERATORËVE EKONOMIK	18
Konfiskimi i tarifës së ankesës nga OE.....	20
PANELI SHQYRTUES I OSHP	21
Referimi i lëndëve nga anëtarët e OShP-së	21
VENDIMMARRJA DHE VONESAT	22
MUNGESA E KONSISTENCËS DHE STANDARDET E DYFISHTA NË VENDIMET E OSHP-SË	24
Çmimet Jo-normalisht të ulëta	24
Vendimet për anulim të aktivitetit të prokurimit në mungesë të buxhetit	26
Vendimet mbi të drejtën për të kërkuar informacione shtesë	28
Vendimet për çmimet abuzive	29
Vendimet për regjistrim si OE në platformën e-Prokurimi.....	31
ZBATIMI I VENDIMEVE TË OSHP	33
Rastet më problematike në OShP	33
Urdhëresat dhe Gjobat	34
EKSPERTËT SHQYRTUES DHE PROFESIONAL TË OSHP	36
TRANSPARENCA NË OSHP	38
Ueb-faqja e OShP-së.....	38
Seancat	39
BASHKËPUNIMI I OSHP-SË ME INSTITUCIONET TJERA	40
Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik (KRPP).....	40
Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP)	41
Agjencioni Kundër Korrupsion (AKK)	41

SHKURTESAT

AK	Autoriteti Kontraktues
AQP	Agjencia Qendrore e Prokurimit
AKK	Agjencia Kundër Korrupsionit
D+	Demokraci Plus
DT	Dosje e tenderit
KEK	Korporata Energjetike e Kosovës
KRPP	Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik
LPPA	Ligji për Procedurë e Përgjithshme Administrative
LPP	Ligji për Prokurim Publik
UDHËZUESI	Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ për Prokurim Publik
MI	Ministria e Infrastrukturës
MFSK	Ministria e Forcës dhe Sigurisë së Kosovës
PK	Policia e Kosovës
PSH	Paneli Shqyrtues
OE	Operatori Ekonomik
OEA	Operatori Ekonomik Ankues
OSHP	Organi Shqyrtues i Prokurimit
ZKA	Zyra Kombëtare e Auditimit

HYRJE

Ushtrimi jo i duhur i kompetencave nga ana e OShP-së dhe sistemi joefikas në përmirësimin e prokurimit publik janë gjetje të vazhdueshme të raporteve mbi prokurimin publik në Kosovë. OShP si institucion me rëndësi në gjithë procesin e prokurimit publik, është i mandatuar të mbrojë interesin e operatorëve ekonomik përballë vendimeve të padrejta të autoriteteve kontraktuese. Mirëpo, ky institucion nga ana tjetër mbartë po ashtu përgjegjësinë e mbrojtjes së interesit publik. Kjo do të thotë se në gjykimin e rasteve, OShP duhet të vendosë në mes të interesit të publikut, i cili pranon shërbimet e institucioneve publike në kohë dhe cilësi dhe nga ana tjetër të mos diskriminojë bizneset.

Një ndër kërkesat kryesore të legjislacionit të Bashkimit Evropian është që operatorët ekonomik të kenë të drejtën e mjeteve juridike, e atë brenda një periudhe të arsyeshme kohore. Në Kosovë shqyrtimi i këtyre ankesave nuk i është lënë ndonjë gjykatë të rregullt, por për këtë është themeluar OShP, si institucion administrativ suprem, i cili vendosë për të gjitha ankesat e operatorëve ekonomik. Legjislacioni në Kosovë, si afat në të cilin duhet të shqyrtohet një ankesë ka paraparë afatin 34 ditësh, brenda së cilës periudhë kohore duhet gjithashtu të publikohet edhe vendimi përfundimtar i OShP-së.

Përkundër zgjidhjes së mirë në teori, praktikat e punës në OShP kanë dëshmuar lëshime të konsiderueshme të cilat kanë ngritur pakënaqësinë e bizneseve në radhë të parë, si palë e cila në vazhdimësi ballafaqohet me efikasitetin e dobët të OShP-së.

OShP në përbërje të saj ka pesë anëtarë, por dy prej tyre janë të suspenduar, pasi ndaj tyre është ngritur aktakuzë nga Prokuroria Themelore e Prishtinës. Këto aktakuza kundër anëtarëve të bordit apo stafit profesional kanë ngritur mosbesim në integritetin e këtij institucioni. Përveç kësaj, aktakuzat në shumicën e rasteve nuk kanë mundur të vërtetojnë fajësinë e të pandehurve, me ç'rast kjo ka bërë që të zbehet besimi në organet kosovare të ndjekjes.

Bazuar në rëndësinë që OShP ka në sistemin e prokurimit publik, D+ që nga dhjetori i vitit 2016 monitoron pothuajse të gjitha seancat e këtij institucioni. Qëllimi i këtij monitorimi është sigurimi i paanshmërisë së këtij institucioni në shqyrtimin e ankesave, konsistencës në vendimmarrje dhe sigurisë juridike. Vlen të theksohet se ky monitorim i vazhdueshëm shërben edhe si pikë mbështetëse për të identifikuar institucionet ndaj të cilave vazhdimisht ka ankesa për parregullsitë që ndodhin në prokurim publik.

Ky raport synon informimin e publikut dhe akterëve kompetent në fushën e prokurimit publik për performancën e OShP-së, si dhe vënien në pah të pretendimeve më të shpeshta ankimore të operatorëve ekonomik. Të gjeturat e këtij raporti përfshijnë të dhënat në lidhje me numrin e ankesave dhe shkeljeve të evidentuara nga OShP, listën e zezë, standardin e vendimmarrjes dhe konsistencën e vendimeve.

D+ ka monitoruar pothuajse të gjitha seancat e hapura të OShP-së, si dhe ka përcjellë në vazhdimësi shqyrtimin e ankesave të deponuara në këtë institucion. Këtu përfshihen vendimet që janë marrë lidhur me pretendimet ankimore, urdhëresat e lëshuara për autoritetet kontraktuese si dhe gjokat që ju jepen të njëjtave për mosrespektimin e vendimeve të OShP-së. Krahas kësaj, ky raport matë edhe progresin që OShP ka pasur nga fillimi i monitorimit e deri sot, veçanërisht sa i përket zbatimit të rekomandimeve që D+ i ka paraqitur në raportet e kaluara të monitorimit.

ANKESAT NË OShP

Për periudhën korrik 2017 – shkurt 2018 nga D+ janë evidentuar 295 ankesa të cilat janë paraqitur në OShP nga operatorët ekonomik. Ankesat kryesisht janë ushtruar kundër kriterëve të përcaktuara në dosje të tenderit nga ana e autoriteteve kontraktuese, vendimeve për dhënien të kontratës dhe vendimeve për anulimin e aktiviteteve të prokurimit. Në 185 raste OShP ka marrë vendim në favor të operatorëve ekonomik, kurse në favor të institucioneve në 110 raste tjera. Kjo dëshmon se është një përqindje mjaftë e lartë e aprovimit të pretendimeve ankimore dhe parregullsive që operatorët ekonomik i paraqesin para OShP-së.

Ankesat e operatorëve ekonomik kanë nxjerrë në pah shumë shkelje të Ligjit për Prokurim Publik (LPP) dhe Udhëzuesit Operativ të Prokurimit Publik (Udhëzuesi) nga ana e autoriteteve kontraktuese. Shkeljet më të zakonshme janë ato që lidhen me vlerësimin e ofertave, zbatimin e diskrecionit nga zyrtarët e prokurimit, çmimet e ofertave dhe së fundmi ankesat në lidhje me zbatimin e Nenit 9.4 të LPP-së.

ANKESAT KORRIK 2017 - SHKURT 2018

Figura 1. Ankesat e refuzuara në raport me ankesat aprovuara në OShP

AUTORITETET KONTRAKTUESE

Autoritetet kontraktuese gjatë zhvillimit të aktiviteteve të prokurimit publik, ndonjëherë tejkalojnë autorizimet e tyre ligjore në lidhje me hartimin e specifikave të tenderit apo gjatë vlerësimit të ofertave. Në këtë mënyrë nxisin pakënaqësinë e një numri të operatorëve ekonomik, të cilët përmes mjeteve juridike kërkojnë që t'i mbrojnë interesat e tyre. Gjatë monitorimit, D+ ka vërejtur që numri i ankesave në OShP gjithnjë e më shumë po rritet.

Pikërisht në lidhje me këtë, pjesa në vazhdim e këtij raporti tregon më tepër për autoritetet kontraktuese të cilat kanë numrin më të madh të ankesave. Është me rëndësi të thuhet se numri i madh i ankesave nuk do të thotë domosdoshmërisht edhe performancë më të dobët, pasi ky numër shpesh lidhet edhe me faktorë tjerë, si buxheti i institucionit, numri i aktiviteteve të prokurimit dhe të tjera.

Gjatë monitorimit, D+ ka evidentuar disa nga AK-të kundër të cilave janë paraqitur më së shumti ankesa lidhur me aktivitetet e tyre të prokurimit. Të tilla sipas të gjeturave të këtij raporti janë

- Korporata Energjetike e Kosovës - 32 ankesa – 16 raste të humbura
- Ministria e Infrastrukturës – 16 ankesa dhe 9 raste të humbura
- Komuna e Prishtinës – 15 ankesa – 9 raste të humbura
- Policia e Kosovës – 12 ankesa – 10 raste të humbura
- Komuna e Ferizajt – 13 ankesa – 9 raste të humbura

Korporata Energjetike e Kosovës (KEK)

KEK është autoriteti kontraktuese, ndaj të cilës ushtrohen më së shumti ankesa, me pretendimet për shkelje të LPP-së dhe rregullave tjera të prokurimit. D+ gjatë monitorimit të saj të vazhdueshëm ka evidentuar 32 ankesa, të paraqitura në OShP kundër këtij autoriteti. Gjysma e këtyre rasteve janë aprovuar në OShP si të bazuara, por ka pasur edhe disa ankesa që janë aprovuar vetëm pjesërisht.

Njëra prej vendimeve të OShP-së është edhe ai lidhur me tenderin për “Pastrimin e kanalizimeve dhe pushtave gypave të kracerit”, të cilin paneli shqyrtues e kishte kthyer në rivlerësim për shkak të shkeljeve të dispozitave të LPP-së¹⁴. Operatori ekonomik ankues “ER-LIS & VE-MOR” ishte rekomanduar për kontratë më 9 qershor 2017, ndërsa KEK e kishte anuluar këtë

¹⁴ Vendimi nr.225/17, 16.08.2017- https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/225-17vendim_1.PDF

aktivitet të prokurimit më 27 qershor 2017, me arsyetimin se të njëjtës i kishte munguar lista e stafit. Operatori ankues e kishte kundërshtuar këtë arsyetim të AK, për faktin se punët e kryera të cilat i kishte dëshmuar edhe përmes referencave nuk kanë mundur të kryhen pa punëtorë. Paneli shqyrtues kishte vendosur në favor të ankuesit duke u thirrur në nenin 72.2 të LPP-së, në bazë të së cilës autoriteti kontraktues është dashur të kërkojë informacione shtesë¹⁵.

Një rast tjetër kur OShP kishte aprovuar ankesat e operatorëve ankues ishte tenderi me vlerë rreth gjysmë milioni euro “Furnizim me makinë mobile për thithje të pluhurit, zgurës dhe thëngjillit”. OShP kishte vendosur që ta anulojë vendimin e AK-KEK për dhënie të kontratës¹⁶. OShP përmes këtij vendimi e kishte obliguar KEK-un që lëndën ta kthejë në rivlerësim, pasi vlerësimi i ofertave nuk ishte bërë në përputhje me rregullat e prokurimit dhe se ndaj operatorëve ekonomik nuk kishte bërë trajtim të barabartë¹⁷.

Ministria e Infrastrukturës (MI)

Bazuar në të dhënat e monitorimit, vetëm për periudhën kohore korrik 2017 deri në fund të shkurtit të vitit 2018, operatorët ekonomik kanë parashtruar ankesa për 16 aktivitete të prokurimit, të cilat i kishte iniciuar MI-ja. Njëri prej këtyre tenderëve është “Ndërtimi i autostradës së Gjilanit”, vlera e të cilit arrin rreth 129 milionë euro. Për shkak të ndarjes në tetë lloje dhe numrit të madh të operatorëve ekonomik që kishin ofertuar (27), ky tender kishte shkuar dy herë në OShP. Herën e parë, paneli shqyrtues i OShP-së kishte aprovuar ankesat e 12 kompanive dhe e kishte kthyer këtë tender në rivlerësim për të gjitha llojet. Pas kthimit në rivlerësim të këtij aktiviteti të prokurimit, MI, në të gjitha llojet kishte shpallur si fituese kompani krejtësisht të ndryshme nga hera e parë. Kundër këtij vendimi ishin ankuar 11 operatorë ekonomik, ankesë kjo që kontestonte ligjshmërinë e shpalljes së fituesve për këto lloje. OShP në përbërje prej tre anëtarëve kishte marrë vendim që të hudhen poshtë ankesat si të palejuara. Po ashtu, OShP përmes këtij vendimi kishte vërtetuar njoftimin për dhënie të kontratës për tetë llojet lidhur me ndërtimin e kësaj autostrade. Ky tender, përveç ankesave ishte shoqëruar edhe me disa kërcënime ndaj kryetarit të panelit shqyrtues z. Blerim Dina, nga ana e njërit prej operatorëve të rekomanduar për kontratë, në këtë rast kompanisë “Sallahu”. Kërcënim ishte bërë për llojin 5, përkatësisht për rrugën Banullë-Bresalc, e cila ishte paraparë të kushtojë 21,478,937.38 euro. Herën e parë, për këtë lloj ishte rekomanduar për kontratë e njëjta kompani, çmimi i të cilës ishte afërsisht 10 milion euro më shumë sesa çmimi i ankuesit, gjegjësisht konsorciumit “Riviera&Mane Tci”, që njëherit kishte edhe çmimin më të lirë për këtë lloj. Ky kërcënim ishte bërë pikërisht në kohën kur kjo kompani kishte ushtruar ankesë kundër MI-së.

D+ gjatë monitorimit ka hasur edhe në problemet e tenderit “Asfaltimit të Rrugës Babush-Tern- Luboc-Koshare-Slivovë”. Ky tender për gati dy vite ishte zvarritur duke mos marrë asnjë epilog deri në vendimin e fundit të OShP-së të dhënë më 29 janar 2018. Përmes këtij vendimi i gjithë aktiviteti i prokurimit është kthyer në ritenderim, duke aprovuar kështu ankesat e operatorëve ekonomik “Renual Tahiri” dhe “Bageri”. I rekomanduari sipas vendimit të fundit të AK për këtë kontratë ishte konsorciumi, “2AGroup dhe Papenburg & Ardiani Company”, oferta e të cilit kishte qenë një milion euro më lirë sesa vlera e parashikuar. Lidhur me këtë tender dhe moskonsistencën në vendime të OShP-së, D+ ka raportuar edhe në raportin paraprak të monitorimit të këtij institucioni¹⁸.

15 Shënim: Autoriteti kontraktues mund të ftojë operatorët ekonomik për të plotësuar apo të qartësojë certifikatat dhe dokumentet e paraqitura në pajtim me nenet 65-71 të këtij ligji.

16 Ankesën e “Profitech” dhe “Kosova Water Energy”

17 Vendimi nr.328/17 dhe 335/17, 25 tetor 2017

18 Demokraci Plus, OShP-Nyja e Prokurimit, Qershor 2017.

Komuna e Prishtinës

Gjatë kësaj periudhe të monitorimit, D+ ka evidentuar 15 ankesa në aktivitetet e prokurimit në Komunën e Prishtinës. Njëri prej tenderëve që OShP e kishte anuluar duke u thirrur në mosrespektimin e nenit 72 për ofrimin e informacioneve shtesë është *“Konkursi i projektimit për hartimin e projektit me nevoja të veçanta të Sindromit Down dhe Autizmit”*. Për këtë tender të vlerës së mesme kishin ofertuar gjashtë operatorë ekonomik, por disa ditë pas hapjes së këtyre ofertave Komuna e Prishtinës kishte vendosur ta anulonte. Arsyeimi i komunës për këtë vendim ishte se asnjëra nga zgjedhjet ideore nuk ka qenë zgjedhje e pranueshme konform detyrave projektuese. Nga këta gjashtë operatorë, vetëm një kishte dalë i përgjegjshëm, gjegjësisht OE “Prima Engineering”, i cili me qasje në raportin e vlerësimit kishte hasur edhe në komentet e komisionit se projekti është i kompletuar, por si projekt është i dobët. Në këtë rast ky operator kishte bërë kërkesë për rishqyrtim pranë komunës, e cila i ishte aprovuar. Rivlerësimin ishte kryer nga të njëjtët anëtarë të komisionit si herën e parë, por këtë herë projektin në fjalë e kishin konsideruar si të papranueshëm, duke vendosur kështu edhe për herë të dytë ta anulojnë këtë aktivitet. “Prima Engineering” kishte bërë sërish kërkesë për rishqyrtim, por e njëjta i ishte refuzuar nga ana e komunës. Ky operator, pretendimet ankimore i kishte dërguar edhe në OShP për shkelje të nenit 7¹⁹, 28²⁰, 59²¹ dhe 80²². E njëjta, më 25 tetor 2017 kishte marrë vendim që të anulohet vendimi i AK për anulimin e tenderit dhe lënda të kthehet edhe një herë në rivlerësim²³.

Për këtë aktivitet të prokurimit, OShP kishte lëshuar një vendim tjetër që tenderi të kthehet edhe një herë tjetër në rivlerësim, por komuna përsëri shpallë si të papërgjegjshëm këtë OE. Këtë vendim, “Prima Engineering” e kishte atakuar edhe për herë të tretë, përkatësisht më 13 prill 2018. Vendimi i fundit i OShP-së është që të aprovohet ankesa e OE, ndërsa Komuna e Prishtinës urdhërohet që të zbatojë vendimin paraprak. Për shkak të mosrespektimit të vendimeve të mëparshme OShP do të kërkojë që KRPP të anulojë licencën e menaxherit të prokurimit të Komunës së Prishtinës.

Policia e Kosovës (PK)

Gjatë kësaj periudhe të monitorimit, ndaj PK-së si autoritet kontraktues janë ushtruar 12 ankesa për aktivitetet e prokurimit. Njëri prej këtyre aktiviteteve të prokurimit është *“Furnizimi dhe montimi i pjesëve për Mercedes Sprinter 316”*. Komisioni i vlerësimit për dhënie të kontratës kishte rekomanduar OE “Fordi”, por zyrtarja e prokurimit kishte kundërshtuar këtë rekomandim, me arsyetimin që çmimi i ofertës ka devijim prej 50% në krahasim me çmimin e planifikuar. Për këtë shkak, Zyra e Prokurimit kishte vendosur që këtë aktivitet ta anulojë. Por, pas këtij vendimi OE bën kërkesë në AK për të rishqyrtuar vendimin, por e njëjta i ishte refuzuar. Por ky operator ankesë kishte dorëzuar edhe në OShP, me pretendimet për shkelje të dispozitës që rregullon tenderët jo-normalisht të ulët²⁴. Kjo dispozita ligjore obligon AK që të kërkojë informata për çmimin e ofruar në rastet kur ka dyshime. Në këtë rast AK-PK nuk kishte kërkuar sqarime nga ky OE, për çka eksperti shqyrtues i kishte rekomanduar panelit që lënda të kthehet në rivlerësim. Rekomandimi i ekspertit për kthimin e tenderit në rivlerësim nuk ishte përfillur nga paneli shqyrtues, pasi ankesa ishte refuzuar²⁵, duke lënë kështu vendimin për anulim në fuqi.

Në arsyetimin e këtij vendimi thuhet se:

“Paneli shqyrtues duke u bazuar në konstatimin dhe sqarimet e Zyrës së Prokurimit të AK-së, si dhe duke u bazuar në nenin 61 të LPP-së, sqaron se është kompetencë ekskluzive e AK-së ta konsiderojë tender me çmim jo-normalisht të ulët apo jo”.

19 Barazia në Trajtim / Jo-Diskriminimi

20 Specifikimet teknike

21 Ekzaminimi, vlerësimi dhe krahasimi i tenderëve

22 Përbërja dhe vendimet e jurisë

23 Vendimi i OShP-së me nr.368/17, i protokolluar më 08.11.2017

24 Neni 61 i LPP-së

25 https://oshp.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/545-17vendim_1.PDF

OPERATORËT EKONOMIK

Operatorët ekonomik gjithnjë e më shumë po i drejtohen OShP-së për të adresuar pakënaqësitë e tyre në aktivitetet e prokurimit publik. Këtë e tregon edhe rritja e numrit të ankesave nga viti në vit, ku nga viti 2016 deri në vitin 2017 ankesat janë rritur për 13%²⁶.

Operatorët ekonomik që kanë ushtruar më së shumti ankesa në OShP janë: RSM Company (10), Mercom Company (6), El-Bau (6), Eskavatori (5) dhe Papenburg (5).

RSM Company

Në periudhën tetëmuajore të monitorimit, operatori ekonomik "RSM Company" ka paraqitur 10 herë ankesë në OShP. Pakënaqësitë e kësaj kompanie kanë qenë kryesisht kundër aktiviteteve të prokurimit të zhvilluara në nivel komunal, duke përfshirë këtu Komunën e Deçanit, Prishtinës, Ferizajt dhe Prizrenit. Ndër të tjerash, në katër raste ky operator ka shprehur pakënaqësi edhe për aktivitetet e zhvilluara nga Ministria e Infrastrukturës, si dhe një rast kundër aktivitetit të Telekomit të Kosovës. OShP ka vendosur në favor të kompanisë tetë herë, kurse në favor të autoriteteve kontraktuese dy herë. Vendimet e panelit kanë qenë në përputhje me rekomandimet e ekspertëve shqyrtues të lëndëve, përveç në dy raste: kundër Komunës së Prishtinës dhe Telekomit të Kosovës.

26 Raporti vjetor dhe financiar i punës së OShP për vitin 2017, faqe 14: <https://OShP.rks-gov.net/repository/docs/Rap-vjetor-finac2017.pdf>

TABELA 1. NUMRI I ANKESAVE TË KOMPANISË “RSM”, TË USHTRUARA KUNDËR AUTORITETEVE KONTRAKTUESE. KJO TABELË PËRFSHINË AKTIVITETIN E PROKURIMIT, EMRIN E EKSPERTIT, REKOMANDIMIN E EKSPERTIT DHE VENDIMIN PËRFUNDIMTAR TË PANELIT.

NR	Autoriteti Kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Eksperti	Rekomandimi i ekspertit	Vendimi i PSH
01	Komuna e Deçanit	Mirëmbajtja verore e rrugëve në Deçan	Sabrije Bullatovci	AK	AK
02	MI	Zgjerimi i rrugës nacionale N25.2 segmenti hyrja në qytetin e Prishtinës Lot 1, L=550m	Arben Fondaj	OEA	OEA
03	Komuna e Prishtinës	Sinjalizimi horizontal dhe vertikal i rrugëve dhe vendbanimeve	Agim Sheqiri	OEA	OEA
04	Komuna e Ferizajt	Ritenderim-Asfaltimi i rrugës Prelez i Muhaxhrëve-Papaz-Sazli-Prelez i Jerlive- projekt tre vjeçar	Hazbije Krasniqi	AK	AK
05	Komuna e Prizrenit	Shenjëzimi horizontal, vertikal dhe vendosja e barrierave në rrugët e Prizrenit lot 2	Kujtim Berbatovci	OEA	OEA
06	MI	Zgjerimi i rrugës nacionale N25, segmenti i rreth rrotullimi Besi-Podujevë, Lot 4, st 11+740.00 në st. 16+000.00 (nga p688 deri P929) L=4.260.00m	Basri Fazliu	OEA	OEA
07	MI	Ndërtimi i rrugës nacionale N2 Nadakovc- Smrekovnicë Lot 2	Abetare Prebreza	OEA	OEA
08	MI	Sinjalizimi dhe mirëmbajtja e pajisjeve në rrugët nacionale dhe rajonale të Republikës së Kosovës	Visar Basha	OEA	OEA
09	Komuna e Prishtinës	Sinjalizimi horizontal dhe vertikal i rrugëve dhe vendbanimeve	Qazim Hoxha	AK	OEA
10	Telekomi i Kosovës	Auditimi i pasqyrave financiare të TK-së për vitet 2017-2018-2019	Agim Sheqiri	AK	OEA

Mercom Company

TABELA 2. NUMRI I ANKESAVE TË KOMPANISË “MERCOT”, TË USHTRUARA KUNDËR AUTORITETEVE KONTRAKTUESE. KJO TABELË PËRFSHINË AKTIVITETIN E PROKURIMIT, EMRIN E EKSPERTIT, REKOMANDIMIN E EKSPERTIT DHE VENDIMIN PËRFUNDIMTAR TË PANELIT.

NR	Autoriteti Kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Eksperti	Rekomandimi i ekspertit	Vendimi i PSH
01	MFSK	Ndërtimi i rrethojave të sigurisë në kazermën e FSK-së në Ferizaj dhe Pomezotin	Visar Basha	OEA	OEA
02	MKRS	Ndërtimi i palestrës sportive në Komunën e Rahovecit	Visar Bibaj	OEA	OEA
03	MFSK	Ndërtimi i rrethojave të sigurisë në kazermën e FSK-së në Ferizaj dhe Pomezotin	Visar Basha	OEA	OEA
04	MKRS	Faza e tretë - Ndërtimi i palestrës sportive në komunën e Rahovecit	Visar Bibaj	AK	OEA
05	AQP	Shfrytëzimi afatgjatë i automjeteve me qira – ritender II kategoria III – llot -II	Nazmi Statovci	AK	OEA
06	AQP	Shfrytëzimi afatgjatë i automjeteve me qira ritender 11	Nazmi Statovci	AK	OEA

El-Bau

Mirëmbajtja e rrugëve vazhdon të mbetet një ndër tenderët më problematik në fushën e prokurimit publik. Këtë e dëshmojnë edhe rastet e kompanisë “El-Bau” në OShP, e cila kishte shprehur gjashtë herë pakënaqësi ndaj autoriteteve kontraktuese, gjegjësisht ndaj Komunës së Gjilanit, Ferizajt dhe Ministrisë së Infrastrukturës. Të gjashtë vendimet e panelit ishin marrë në favor të operatorit ekonomik, duke i kthyer në rivlerësim aktivitetet e prokurimit. Për më tepër pretendimet e këtij operatori ekonomik janë përkrahur të gjitha rastet edhe nga ekspertët e OShP-së.

TABELA 3. NUMRI I ANKESAVE TË KOMPANISË “EL BAU”, TË USHTRUARA KUNDËR AUTORITETEVE KONTRAKTUESE. KJO TABELË PËRFSHINË AKTIVITETIN E PROKURIMIT, EMRIN E EKSPERTIT, REKOMANDIMIN E EKSPERTIT DHE VENDIMIN PËRFUNDIMTAR TË PANELIT.

NR	Autoriteti Kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Eksperti	Rekomandimi i ekspertit	Vendimi i PSH
01	Komuna e Gjilanit	Rregullimi dhe hapja e rrugëve të rendit tretë, pastrimi i lumenjve dhe largimi i deponive të egra në Komunën e Gjilanit	Zenel Hyseni	OEA	OEA
02	Komuna e Gjilanit	Pastrimi i rrugëve, trotuareve, mirëmbajtja e parqeve dhe hapësirave publike	Visar Bibaj dhe Shefqet Malushaj	OEA	OEA
03	MI	Mirëmbajtja verore dhe dimërore e rrugëve nacionale dhe regjionale të Kosovës (2017-2018-2019)	Basri Fazliu	OEA	OEA
04	Komuna e Ferizajt	Mirëmbajtja dhe pastrimi i rrugëve gjatë sezonit veror dhe dimëror në Komunën e Ferizajt Llot 1 dhe 2	Vjollca Balaj	OEA	OEA
05	Komuna e Ferizajt	Mirëmbajtja dhe pastrimi i rrugëve gjatë sezonit veror dhe dimëror në Komunën e Ferizajt, Llot I pastrimi rrugëve (pjesa lindore)	I pa njohur	OEA	OEA
06	Komuna e Ferizajt	"Mirëmbajtja dhe pastrimi i rrugëve gjatë sezonit veror dhe dimëror në Komunën e Ferizajt, Llot I pastrimi rrugëve (pjesa lindore)	Vjollca Balaj	OEA	OEA

Eskavatori

Tenderët në fushën e ndërtimit po ashtu përbëjnë një ndër aktivitetet të cilat përcillen me numër të madh të ankesave. Kjo për shkak të mos hartimit të mirë të dosjeve të tenderit, problemeve në vlerësimin e ofertave, çmimeve manipulative dhe zbatimit të dobët të kontratave.

Operatori ekonomik "Eskavatori Company" ka paraqitur pesë herë ankesë në OSHP për tenderë të tillë, duke shprehur pakënaqësitë ndaj autoriteteve të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Komunës së Ferizajt. Në këto raste, panelet shqyrtuese kanë vendosur tre herë në favor të OE, kurse dy herë në favor të AK. Për këto raste, tri vendime kanë qenë në përputhje edhe me rekomandimet e ekspertëve shqyrtues, kurse dy të tjera kanë qenë në mospërputhshmëri me ato.

TABELA 4. NUMRI I ANKESAVE TË KOMPANISË "ESKAVATORI", TË USHTRUARA KUNDËR AUTORITETEVE KONTRAKTUESE. KJO TABELË PËRFSHINË AKTIVITETIN E PROKURIMIT, EMRIN E EKSPERTIT, REKOMANDIMIN E EKSPERTIT DHE VENDIMIN PËRFUNDIMTAR TË PANELIT.

NR	Autoriteti Kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Eksperti	Rekomandimi i ekspertit	Vendimi i PSH
01	MI	Ndërtimi i autoudhës A7.1- Kryqëzimi në disnivel A6/A7.1 (Banullë)- Dheu i Bardhë- Pjesa : Kryqëzimi në disnivel A6/A7.1 (Banullë)- Udhëkryqi- Bresalc- L=22.31km	Hasim Krasniqi	OEA	OEA
02	Komuna e Ferizajt	Ritenderim- Asfaltimi i rrugës Bibaj (kyçja R6)- Driton Islami (N2) në Ferizaj- Projekt tre vjeçar	Besnik Mehmeti	AK	OEA
03	Komuna e Ferizajt	Asfaltimi i rrugës Pleshinë- Kashtanjevë të Ferizajt- projekt tre vjeçar	Basri Fazliu	OEA	OEA
04	Komuna e Ferizajt	Ndërtimi i stadiumit të futbollit në Komunën e Ferizajt- faza i ndërtimi i vrazhdë, bashkëpunim me MKRS-në projekt tre vjeçar	Hazbije Krasniqi	OEA	AK
05	Komuna e Ferizajt	"Ndërtimi i stadiumit të futbollit në Komunën e Ferizajt - faza e ndërtimit të vrazhdë, bashkëpunim me MKRS-në"	Hazbije Krasniqi	AK	AK

Papenburg & Adriani

Operatori Ekonomik "Papenburg & Adriani" i cili merr pjesë në aktivitete të karakterit ndërtimor, ka deponuar pesë herë ankesë në OShP. Të gjitha ankesat janë aprovuar nga paneli shqyrtues, duke bërë të ditur se autoritetet kontraktuese Komuna e Ferizajt, Gjilanit dhe Ministria e Infrastrukturës kanë bërë shkelje të LPP-së dhe Udhëzuesit me vendimet e tyre për aktivitetet e prokurimit. Njëherit, ekspertët shqyrtues të këtyre lëndëve kanë rekomanduar që të rivlerësohet aktiviteti i prokurimit në katër prej këtyre rasteve, kurse vetëm në një rast që të mbetet në fuqi vendimi i AK-së.

TABELA 5. NUMRI I ANKESAVE TË KOMPANISË "PAPENBURG & ARDIANI", TË USHTRUARA KUNDËR AUTORITETEVE KONTRAKTUESE. KJO TABELË PËRFSHINË AKTIVITETIN E PROKURIMIT, EMRIN E EKSPERTIT, REKOMANDIMIN E EKSPERTIT DHE VENDIMIN PËRFUNDIMTAR TË PANELIT.

NR	Autoriteti Kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Eksperti	Rekomandimi i ekspertit	Vendimi i PSH
01	Komuna e Gjilanit	Ndërtimi i trotuareve në lagjen Dardania	Hazbije Krasniqi	OEA	OEA
02	MI	Ndërtimi i autoudhës A7.1- Kryqëzimi në disnivel A6/A7.1 (Banullë)- Dheu i Bardhë- Pjesa : Kryqëzimi në disnivel A6/A7.1 (Banullë)- Udhëkryqi- Bresalc- L=22.31km	Hasim Krasniqi	OEA	OEA
03	Komuna e Ferizajt	Ritenderim- Asfaltimi i rrugës Bibaj (kyçja R6)- Driton Islami (N2) në Ferizaj- Projekt tre vjeçar	Besnik Mehmeti	AK	OEA
04	Komuna e Ferizajt	Asfaltimi i rrugës Pleshinë- Kashtanjevë të Ferizajt- projekt tre vjeçar	Basri Fazliu	OEA	OEA
05	MI	Sinjalizimi dhe mirëmbajtja e pajisjeve në rrugët nacionale dhe rajonale të Republikës së Kosovës	Visar Basha	OEA	OEA

LISTA E ZEZË - DISKUALIFIKIMI I OPERATORËVE EKONOMIK

Mundësia që LPP i jep OShP-së për të diskualifikuar operatorët ekonomik nga pjesëmarrja në aktivitete të prokurimit publik shfrytëzohet në rastet kur këta operatorë paraqesin të dhëna të rreme ose dokumente të falsifikuara në ofertat e tyre. Në bazë të një kërkesë me shkrim nga autoriteti kontraktues kur dyshohet për manipulime të tilla, OShP është e obliguar që të shqyrtojë dhe të diskualifikojë operatorin ekonomik nga pjesëmarrja në prokurim publik për një periudhë deri në një vit¹⁴.

Gjatë periudhës së monitorimit korrik 2017 – shkurt 2018, autoritetet kontraktuese kanë paraqitur shtatë kërkesa për diskualifikim të operatorëve ekonomik nga gara. Prej tyre, tri janë aprovuar si të bazuara dhe katër janë refuzuar si të pabazuara.

Pretendimet për të cilat kompanitë kërkohej të futen në listë të zezë janë ato veprime që Kodi Penal i Kosovës i ka paraparë si vepra penale. Për këto çështje, i nevojshëm është një bashkëpunim më i madh në mes të institucioneve, në veçanti me Prokurorinë e Shtetit, në mënyrë që të adresohen rastet e falsifikimit apo ofrimit të informacioneve të pavërteta apo fiktive.

¹⁴ Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Ligji i Prokurimit Publik, Neni 99.

TABELA 6. PARAQITJA E KËRKESAVE PËR DISKUALIFIKIMIN E OE-VE NGA PJESËMARRJA NË PROCEDURAT E PROKURIMIT PUBLIK

NR	Autoriteti Kontraktues	Operatori Ekonomik	Aktiviteti i prokurimit	Data e kërkesës	Vendimi i PSH
01	KPM	KSF Luani sh.p.k	Sigurimi fizik i objektit të KPM-së	15.08.2017	Aprovohet si e bazuar
02	KEK	Xani-Inex	Dozator Rotativ	21.09.2017	Refuzohet si e pabazuar
03	KEK	Er-Lis & Ve-Mor sh.p.k	Pastrimi i kanalizimeve dhe pusetave, gypave të kracerit	29.09.2017	Refuzohet si e pabazuar
04	KK Obiliq	NPN Adra	Ndërtimi dhe mirëmbajtja e stacioneve të qytetit	17.10.2017	Refuzohet si e pabazuar
05	APK	NSH Clean	Pyllëzimet vjeshtore në sipërfaqet e zhveshura	06.11.2017	Aprovohet si e bazuar
06	KEK	Burbeari Comerc	Furnizim me gazra industriale për KEK-un	13.12.2017	Refuzohet si e pabazuar
07	KEK	Pastor Kosova sh.p.k	Furnizim me pajisje personale mbrojtëse për zjarrfikës	14.12.2017	Aprovohet si e bazuar

Siç vërehet nga tabela, katër nga shtatë kërkesat për përfshirje në listën e zezë janë hedhur poshtë nga OShP. Kjo krijon dyshimin se, e para OShP heziton t'i fusë OE-të në listë të zezë dhe e dyta, autoritetet kontraktuese me këto kërkesa tentojnë t'i ndëshkojnë operatorët të cilët paraqesin ankesa. Pretendimet për të cilat kompanitë kërkohet të futen në listë të zezë janë ato veprime që Kodi Penal i Kosovës i ka paraparë si vepra penale. Për këto çështje, i nevojshëm është një bashkëpunim më i madh në mes të institucioneve, në veçanti me Prokurorinë e Shtetit, në mënyrë që të adresohen rastet e falsifikimit apo ofrimit të informacioneve të pavërteta apo fiktive. Mirëpo, në anën tjetër, në rastet kur kërkesat e tilla janë tendencioze dhe të qëllimshme për ta sabotuar ndonjë biznes, edhe AK-ja dhe zyrtarët kompetent të saj duhet të përballen me pasojat e denoncimit të rremë.

Konfiskimi i tarifës së ankesës nga OE

Në bazë të Ligjit për Prokurimin Publik, të gjithë ankuesit duhet të paguajnë një tarifë për ankesat që i deponojnë në OShP. Pagesa duhet të bëhet në para të gatshme ose në ekuivalent të parave të gatshme në një llogari të hapur nga OShP-ja, në përputhje me rregullat financiare. Në rast se OE nuk e bën një gjë të tillë, ankesa e të njëjtit nuk protokollohet. Njëherit, kur ankesa aprovet si e bazuar nga paneli shqyrtues, tarifa e paguar i kthehet operatorit ekonomik.

Kjo shumë e tarifës, e cila varet nga vlera e ofertës së OE ankues, përveç që shërben si një burim tjetër financiar për OShP, ajo gjithashtu ka për qëllim kufizimin e parashtrimit të ankesave të pabaza. Mirëpo, konfiskimi i kësaj shume, aplikohet minimalisht nga ana e OShP-së, pasi në shumicën e rasteve edhe kur pretendimet ankimore del të jenë të pabazuara, OE-ve ju kthehet shuma e paguar për ankesë. Kjo bëhet duke aprovuar ndonjë nga pretendimet jo relevante të ankesës.

Gjatë periudhës së monitorimit korrik 2017 – shkurt 2018, nga 287 ankesa të parashtruara, OShP ka konfiskuar tarifën e vetëm 31 OE-ve, ndërsa i ka kursyer nga konfiskimi OE-të në rastet e tjera.

Ligji i Procedurës së Përgjithshme Administrative ka paraparë fillimin e një procedure administrative pa pagesë, mirëpo për procedurat para OShP-së ekziston një ligj i veçantë, siç është LPP, e cila ka paraparë një pagesë të tillë të tarifës¹⁵.

¹⁵ Neni 118 i LPP-së

PANELI SHQYRTUES I OShP

Që nga korriku i vitit të kaluar, OShP ka mbetur pa dy anëtarë të saj, Tefik Sylejmanin dhe Ekrem Salihun, të cilët ishin suspenduar, pasi ndaj tyre ishte ngritur aktakuzë nga Prokuroria Themelore e Prishtinës¹⁶. Këta dy anëtarë akuzohen për veprën penale “Keqpërdorim të pozitës apo autoritetit zyrtar” lidhur me tenderin 8 milionësh, të iniciuar nga MFSK¹⁷.

Që nga ajo kohë, OShP ka mbetur vetëm me tre anëtarë, të cilët kanë të drejtë të shqyrtojnë ankesat e operatorëve ekonomik dhe të marrin vendime lidhur me to, si dhe kompetencat tjera që janë të parapara me nenin 105 të LPP. Dispozitat e LPP-së parashohin edhe përbërjen dhe mënyrën e emërimit të anëtarëve të OShP-së. Në bazë të kësaj, OShP duhet të përbëhet nga pesë anëtarë me një mandat prej pesë vitesh dhe në rastet kur ndonjëri prej tyre suspendohet, Qeveria duhet të propozojë emra të rinj, të cilët më tutje emërohen nga Kuvendi në një afat prej 30 ditësh. Një gjë e tillë nuk është bërë akoma.

Referimi i lëndëve nga anëtarët e OShP-së

D+ ka monitoruar edhe çështjen e referimit të lëndëve nga ana e anëtarit që i caktohet lënda për të përgatitur një raport të detajuar për rastin. Ky referim i lëndës duhet të bëhet në fillim të seancës, e cila caktohet për të dëgjuar palët, rrjedhimisht për t’i dëgjuar edhe një herë pretendimet ankimore të operatorit ekonomik ankues, qëndrimin e autoritetit kontraktues si dhe mendimin e ekspertit shqyrtues. Referimi zakonisht bëhet për t’i njoftuar anëtarët tjerë të panelit dhe të pranishmit në seancë me informacione të detajuara për procedurat dhe fazat e deritanishme të aktivitetit të prokurimit.

Gjatë monitorimit të punës së OShP-së, D+ ka vërejtur që ky referim i çështjes në fillim të seancës po mungon në shumicën e seancave dhe në ato raste që aplikohet është i përsheptuar, duke mos i sqaruar të gjitha faktet. Shpesh mosreferimi arsyetohet se palët veç janë të njoftuara me lëndën. Një arsye për mosreferimin e lëndëve mund të jetë ngarkesa e panelit shqyrtues, mirëpo kjo dëmton mbarëvajtjen procedurale të seancave dëgjimore. D+ edhe në raportet e kaluara ka shprehur si shqetësim mungesën e rregullave lidhur me organizimin e seancës dëgjimore publike. Përveç referimit të lëndëve, nuk është paraparë në mënyrë decisive as e drejta e palëve për t’u dëgjuar, përfshirja e provave të reja dhe dëgjimi i dëshmitarëve. Edhe në këtë çështje Ligji i Procedurës së Përgjithshme Administrative ka paraparë si obligative të drejtën e palëve për t’u dëgjuar në procedura administrative¹⁸.

Pavarësisht faktit se OShP ka të rregulluar deri në një masë këto çështje përmes Rregullores së Brendshme, D+ konsideron se organizimi i seancave duhet të respektojë parimet e Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative. Në këtë mënyrë palët janë të ftuar për t’u dëgjuar, ndërkaq mbarëvajtja e seancave duhet të jetë konform rregullave procedurale. Të tilla çështje kanë të bëjnë me dëgjimin e dëshmitarëve, paraqitjen e provave të reja, pranueshmërinë e provave, rregullat e përfaqësimit në seancë dhe të tjera. Për më tepër rekomandohet që OShP të përgatisë edhe udhëzues për palët, në mënyrë që të familjarizohen me rregullat e përfaqësimit pranë këtij institucioni. Kjo po ashtu parashihet me LPPA, ku institucioni administrativ obligohet t’u ofrojë ndihmë dhe informacione aktive të nevojshme palëve të cilat kanë nevojë.

16 Shënim: Në momentin kur ngritet aktakuzë ndaj kryetarit apo ndonjë anëtarit të OShP-së duhet të bëhet suspendimi i tij/saj deri në aktgjykimin e formës së prerë të gjykatës, pranë të cilës është duke u gjykuar.

17 Koha.net, Dy anëtarë të OShP-së do të gjykojnë se rrezuan tenderin 8 milionësh për ushqim në FSK, <https://www.koha.net/video/26475/dy-anetare-te-oshp-se-do-te-gjykohen-se-rrezuan-tenderin-8-milionesh-per-ushqim-ne-fsk/>

18 Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Ligji për Procedurën e Përgjithshme Administrative, Neni 95.

VENDIMMARRJA DHE VONESAT

OSHP është kompetente dhe ka obligim ligjor shqyrtimin e pretendimeve ankimore të operatorëve ekonomik kundër autoriteteve kontraktuese. OSHP vepron si shkallë e dytë e shqyrtimit të ankesave, e cila duhet të sigurohet që vendimet të merren në pajtim me të gjitha ligjet e aplikueshme në Kosovë, duke përfshirë në veçanti atë të Prokurimit Publik dhe të Procedurës së Përgjithshme Administrative (LPPA). Paneli për këtë tetë mujor ka marrë 297 vendime, nga të cilat në mbi 90% të rasteve paneli ka vendosur në përbërje prej tre anëtarësh¹⁹.

Paneli shqyrtues duhet të vendosë brenda një kohe të caktuar për të shqyrtuar një ankesë lidhur me një lëndë. Koha që paneli ka në dispozicion deri në marrjen e një vendimi është 34 ditë, kohë e cila fillon nga dita e regjistrimit të ankesës në këtë institucion, e deri në publikimin e vendimit.

Në këtë aspekt, gjatë monitorimit kemi hasur në shumë vonesa deri në marrjen dhe publikimin e vendimeve, disa prej të cilave do t'i paraqesim në vazhdim. Vlen të theksohet se rastet ku MI është autoriteti kontraktues ndaj të cilës është paraqitur ankesa, vonesat janë dukshëm më të shprehura.

TABELA 7. PESË RASTET ME MË SË SHUMTI VONESA DERI NË NXJERRJEN E VENDIMIT NGA ANA E OSHP-SË

Operatori ekonomik	Autoriteti kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Ditët deri në publikim	Ditët e vonesës
NNT Burimi	Ministria e Infrastrukturës	Riasfaltimi i rrugës rajonale R-220	109 ditë	75 ditë
Agribau SHPK	Komuna e Vushtrrisë	Furnizim me makina bujqësore	89 ditë	55 ditë
Virtuo	Policia e Kosovës	Furnizim me Licenca për Software- Backup	77 ditë	43 ditë
"RSM Company Sh.p.k	Ministria e Infrastrukturës	Ndërtimi i rrugës nacionale N2 Nadakovic-Smrekovnicë Lot 2	73 ditë	39 ditë
Hidro Project & Benita Company	Ministria e Infrastrukturës	Mbikalimi për këmbësor (pasarella) në Vragoli afër udhëkryqit M9 dhe rrugës për Batusë	72 ditë	38 ditë

¹⁹ Shënim: Vendimi merret vetëm nga një anëtar në rastet kur vlera e aktivitetit të prokurimit është e vogël.

TABELA 8. SHTATË RASTE KU OSHP KA VENDOSUR PARA AFATIT MAKSIMAL LIGJOR PREJ 34 DITËSH.

Operatori ekonomik	Autoriteti kontraktues	Aktiviteti i prokurimit	Ditët deri në publikim	Ditët e vonesës
AB Clean	Komuna e Vitisë	Shërbimet e pastrimit dhe mirëmbajtjes së objekteve komunale, shëndetësore dhe arsimore	6 ditë	N/A
Arad 94 Shpk	Komuna e Podujevës	Ndërtimi i objektit të Ambulancës së Mjekësisë Familjare në Obrançë	6 ditë	N/A
NTSH Medicom	KEK	Furnizim me pajisje personale mbrojtëse Lot 2	7 ditë	N/A
NPN Euroing	Universiteti i Prishtinës	Renovimi i kulmit në Fakultetin Filologjik dhe FSHMN	8 ditë	N/A
El-Bau	Komuna e Ferizajt	Mirëmbajtja dhe pastrimi i rrugëve gjatë sezonit veror dhe dimëror në Komunën e Ferizajt Llot 1 dhe 2	9 ditë	N/A
NPSH Topalli	Komuna e Ferizajt	Rregullimi i shtratit të lumit të rruga "Imri Halili" - projekt dy vjeçar	19 ditë	N/A
BioteK Kosova LLC	Spitali Regjional Prizren	Furnizim me aparat analajzer biokimik-automatik	19 ditë	N/A
Euro Besi SHPK; Mercom Company	MKRS	Ndërtimi i palestrës sportive në Komunën e Rahovecit	20 ditë	N/A
Inline Engineering	Trepça	Furnizim me material elektrik	20 ditë	N/A
RSM Kosovo	Telekomi i Kosovës	Auditimi i pasqyrave financiare të TK-së për vitet 2017-2018-2019	Agim Sheqiri	AK

MUNGESA E KONSISTENCËS DHE STANDARDET E DYFISHTA NË VENDIMET E OSHP-SË

Sigurimi i një standardi të njëjtë në vendimmarrje dhe barazia para ligjit janë parime bazë të secilës procedurë administrative. Kjo do të thotë se institucionet administrative, në këtë rast OShP duhet të merr vendime të njëjta në rastet kur rrethanat janë të ngjashme apo të njëjta. Sigurimi i kësaj konsistence është një ndër vërejtjet të cilat i drejtohen OShP-së nga palët në procedurë.

Dukuria e ngjashmërisë së rasteve është gjë e zakonshme në aktivitetet e prokurimit, ndonjëherë deri në masën sa rastet e caktuara janë identike për nga natyra e kontestit apo ankesës. D+ konsideron se për një varg të rasteve janë identifikuar dallime në vendimmarrje apo mungesë e konsistencës. Ndër çështjet problematike vazhdojnë të mbetet trajtimi i ndërmarrjeve publike në prokurim publik. Telekom i Kosovës në veçanti është shumë më agresiv në pengimin e autoriteteve kontraktuese që të lidhin kontrata për shërbimet të cilat kjo ndërmarrje publike i ofron. Precedentët e trajtimit të këtyre rasteve në OShP janë kryesisht në favor të trajtimit të veçantë të ndërmarrjeve publike, mirëpo edhe këtu praktikant nuk janë unike. Problematike po ashtu mbetin edhe çështjet e trajtimit të ankesave për çmime jo-normalisht të ulëta apo çmimeve abuzive, zbatimit të nenit 72 për kërkimin e informacioneve shtesë dhe çështjet si noterizimi i dokumenteve apo të ngjashme. Në të gjitha këto problematika janë vërejtur praktika të paharmonizuara në vendimmarrje të cilat krijojnë një pasiguri juridike ndërmjet institucioneve që aplikojnë LPP-në.

Çmimet Jo-normalisht të ulëta

Tenderi i Zyrës së Kryeministrit (ZKM) për shërbim të servisimit të automjeteve është anuluar pasi AK kishte konstatuar se oferta e OE “Europa” përmbante çmime jo-normalisht të ulëta. AK pasi i kishte krahasuar çmimet me ato të tregut i kishte kërkuar sqarime nga kompania në lidhje me çmimet e ofruara, të cilat ishin jo-normalisht të ulëta. OE kishte kthyer përgjigje me sqarime, por autoriteti nuk ishte bindur me sqarimet e ofruara dhe kishte anuluar aktivitetin e prokurimit. Pas refuzimit të kërkesës për rishqyrtim, OE “Europa” kishte paraqitur ankesë në OShP kundër njoftim për anulim. Paneli shqyrtues me rekomandimin e ekspertit merr vendim që ankesa të refuzohet dhe të mbetet në fuqi vendimi i AK-së²⁰.

Në një rast tjetër me të njëjtat pretendime, OShP aprovon ankesën e OE “Albas” kundër njoftimit për dhënie të kontratës për tenderin “Përgatitja e ushqimit të të sëmurëve, personelit, kujdestarisë dhe ofrimin e shërbimeve për të punësuarit në spital”²¹. AK, Spitali Regional i Prizrenit kishte zgjedhur fitues OE “Morella” dhe kishte publikuar njoftimin për dhënie të kontratës. Para se të zgjedhet si fitues AK kishte kërkuar sqarime për disa çmime jo-normalisht të ulëta, ndërsa ishte

20 Vendimi i OShP-së me nr. 105/18
<https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/105-18vend.pdf>

21 Vendimi i OShP-së me nr. 470/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/470-17vendim_1.PDF

bindur nga përgjigja e OE "Morella" që kishte garantuar që kontrata do të përmbushet në tërësi. Kundër vendimit për dhënie të kontratës OE "Albas" kishte bërë kërkesë për rishqyrtim e cila i është refuzuar. Pastaj "Albas" bën ankesë në OShP me pretendimin që çmimet e ofruar nga "Morella" janë çmime jo-normalisht të ulëta. Eksperti shqyrtues kishte rekomanduar që njoftimi për dhënie të kontratës të mbetet në fuqi dhe të refuzohet ankesa e "Albas". Paneli i OShP merr vendim tjetër duke anuluar njoftimin për dhënie të kontratës dhe aprovon ankesën e kësaj të fundit, ndërsa lënda kthehet në rishqyrtim. Arsyetimi i panelit ishte që "Morella" nuk kishte ofruar dëshmi bindëse se mund t'i sigurojë ushqimet me çmimet e ofruar edhe pse për AK-në ato ishin bindëse. Pasi aktiviteti ishte kthyer në rivlerësim, i rekomanduar për kontratë ishte OE "Albas". OE "Morella" sërish bën ankesë në OShP kundër këtij vendimi të AK. OShP aprovon pjesërisht këtë ankesë dhe merr vendim që aktiviteti i prokurimit të anulohet, pasi dy ofertat kishin qenë të papërgjegjshme²².

Pasi në një vendim paneli i cilëson çmime jo-normalisht të ulëta, çmime të cilat AK i kishte pranuar pas sqarimeve të OE, në një vendim tjetër paneli shqyrtues thotë që AK vetëvlerëson nëse një tender është jo-normalisht i ulët, prandaj e drejta dhe përgjegjësia bie mbi AK²³.

Në lidhje me vlerësimin e çmimeve jo-normalisht të ulëta, njihet si diskrecioni i AK-ve ndërsa në raste të tjera ky diskrecion injorohet nga OShP. LPPA ka paraparë dispozita se si duhet të vlerësohet apo gjykohet ushtrimi i diskrecionit, ku thuhet se:

Nëse ligji autorizon organin publik të ushtrojë pushtet diskrecionar në një vendimmarrje (në vijim "diskrecioni"), ai do të ushtrohet në mënyrë të ligjshme vetëm nëse plotësohen këto kushte: 3.1. nuk tejkalon kufijtë e përcaktuar në ligjin që lejon diskrecionin; 3.2. zgjedhja e organit publik është bërë vetëm për të arritur qëllimin për të cilin ligji e parashikon diskrecionin dhe është në përputhje me parimet e përgjithshme të këtij Ligji, në veçanti me parimin e proporcionalitetit, dhe 3.3. zgjedhja e organit publik nuk është në kundërshtim me normat e gjithëpranuara të shkencës apo teknikës dhe nuk shkel parimet themelore të drejtësisë apo arsyes njerëzore. 4. Pushteti diskrecionar, përmendur në paragrafin 3 të këtij neni, është mundësia që i jepet një organi publik, shprehimisht apo që nënkuptohet me ligj, për të vendosur duke zgjedhur në mes dy apo më shumë veprimeve të ligjshme, për t'i shërbyer në mënyrën sa më të përshtatshme interesit publik.

Në tenderin për furnizim me karburante i zhvilluar nga AQP, po ashtu është identifikuar një rast kur OShP përdorë standard të ndryshëm nga ai paraprak. Në tri ankesa të ushtruara nga tri kompani të ndryshme për gjashtë llotet e këtij tenderi, një nga pretendimet ankimore kanë qenë edhe çmimet jo-normalisht të ulëta, përkatësisht në llotet 1, 2 dhe 3. Në këtë rast, OE-të ankuese pretendonin që OE fitues kishte ofruar çmime jo-normalisht të ulëta, pasi kishte ofertuar naftë me çmim të premiumit prej 0.0001 euro për litër. Në fakt, AK u kishte kërkuar sqarime kompanive fituese dhe ishte bindur nga përgjigja e tyre, edhe pse kishin ofruar me premium prej 0.0001 euro për litër. Xhevdet Bushi, në cilësinë e ekspertit, në raportin e tij të ekspertizës mbështetë pretendimet ankimore të operatorëve, ku i rekomandon panelit që ankesat t'u aprovohen si të bazuara. Por, paneli shqyrtues pavarësisht gjetjeve të ekspertit, vendosë në favor të AK-së.

Në arsyetimin e vendimit, paneli thotë që AK është bindur që OE fitues mund ta përmbush kontratën përkatësisht llotet 1, 2 dhe 3. Sipas panelit, AK kishte vepruar në përputhje me nenin 61 të LPP dhe konsideron që AK ka përdorur procedurën inter partes. Mirëpo, të njëjtët praktikë OShP nuk e kishte zbatuar edhe për aktivitetin e prokurimit për furnizim me ushqim për Spitalin e Prizrenit²⁴.

22 Vendimi i OShP-së me nr. 75/18

https://OShP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/75-18vendim_1.PDF

23 <https://oshp.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/26-27-18vendim.pdf>

24 Vendimi i OShP-së me nr. 365-371-374/17

https://OShP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/365-371-374-17vendim_1.PDF

Këto dy raste paraqesin shembuj se si OShP merr vendim të ndryshëm për çështje të ngjashme, pasi të dy tenderët kanë të bëjnë me çmim jo-normalisht të ulët dhe do të duhej të trajtoheshin sipas të njëjtit standard. Po që se do aplikohet standardi apo logjika e vendimeve të AK-ve në lidhje me çmimet jo-normalisht të ulëta, në të dy rastet institucionet kanë vepruar konform Ligjit, meqë janë kërkuar sqarime nga kompanitë.

Vendimet për anulim të aktivitetit të prokurimit në mungesë të buxhetit

Vlera e parashikuar për aktivitetin e prokurimit “Largimi i masave të dheut në MS Sibovci Jug-Perëndimor” kishte qenë tre milionë euro. AK-KEK kishte anuluar këtë aktivitet, me arsyetimin se nuk janë paraparë mjete financiare në buxhetin e vitit 2018. Fillimisht, për këtë tender kishte pasur ankesa në OShP nga “Ecotrade” dhe konzorciumi “Granit Com & PTGP & Saba Belca & ISPE Group” lidhur me njoftimin për dhënie të kontratës për OE “AK-Invest”. Pretendimet e tyre ishin që OE i rekomanduar kishte dorëzuar ofertën në zarf të hapur dhe në formularin për dorëzimin e tenderit kishte ofruar çmim pa TVSH, ndërsa në përshkrimin e çmimeve me TVSH. Eksperti shqyrtues kishte rekomanduar që ankesat të aprovohen dhe lënda të kthehet në rishqyrtim. Paneli merr vendim në përputhje me rekomandimin e ekspertit shqyrtues, aprovon të dy ankesat, anulon njoftimin për dhënie të kontratës dhe kthen lëndën në rivlerësim²⁵. Pasi tenderi kthehet në rivlerësim, KEK merr vendim që të anulohet aktiviteti i prokurimit me arsyen se nuk janë paraparë mjete financiare në buxhetin e AK-së, për vitin 2018.

Që të anulohet ky tender, KEK shpall të papërgjegjshëm të gjithë ofertuesit edhe pse ato i përmbushin kriteret e përzgjedhjes. Kundër këtij vendimi kompania “Ecotrade”, e cila kishte ofertuar me 2,882,985.71 euro, bënë kërkesë për rishqyrtim brenda autoritetit kontraktues. Ajo kërkesë iu ishte refuzuar me arsyetimin se, AK ka vetëm 300 mijë euro buxhet dhe oferta e tejkalon vlerën e të njëjtit. Pas refuzimit të kësaj kërkesë, kompania ankohet në OShP me pretendimin për shkeljen e nenit 62.2.1, që ka të bëjë me përfundimin e aktivitetit të prokurimit.

Eksperti shqyrtues rekomandon që të anulohet vendimi për anulim të aktivitetit të prokurimit dhe tenderi të kthehet në rivlerësim. Paneli i OShP merr vendim në kundërshtimin me rekomandimin e ekspertit dhe aprovon vendimin e KEK për të anuluar aktivitetin²⁶. Në arsyetimin e tyre marrin parasysh një letër nga drejtori i KEK, Arben Gjokaj, në të cilën thuhet se:

“Në planifikim të prokurimit për vitin 2018 nuk është paraparë shuma prej tre milionë euro për aktivitetin në fjalë”.

Pasi ky aktivitet i prokurimi kishte filluar në vitin 2017, do të duhej të figuronte në planifikimin e prokurimit për vitin 2017, e jo për vitin 2018.

Para së të fillojë një aktivitet i prokurimit bëhet zotimi i mjeteve përmes Deklaratës së Nevojave, e cila nënshkruhet nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA), Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF) dhe zyrtari i prokurimit, e cila konfirmon që mjetet financiare janë në dispozicion. Vendimi i OShP-së bie ndesh me LPP, pasi aktiviteti i prokurimit nuk mund të anulohet pas hapjes së ofertave, me arsyetimin se nuk ka buxhet të mjaftueshëm. KEK kishte rekomanduar për kontratë “AK-Invest” dhe kishte publikuar njoftimin për dhënie të kontratës, kjo i bie edhe që ka pasur mjete në dispozicion. Sipas rregullave, para publikimit të njoftimin për dhënie të kontratës duhet të shikohen edhe njëherë informatat në *Deklaratën e Nevojave*

²⁵ Vendimi i OShP-së me nr.341-343/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/341-343-17vendim_1.PDF

²⁶ Vendimi i OShP-së me nr.520/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/520-17vendim_1.PDF

dhe të kërkohet rikonfirmim lidhur me mjetet. Mosrespektimi i këtyre procedurave, shpesh ju shkaktojnë shpenzime të panevojshëm OE-ve. Në ofertën e OE-ve përfshihet kostoja e përgatitjes së ofertës, sigurimi i tenderit, ku në këtë rast është dashur të paguhet një shumë e majme, pasi vlera e parashikuar e kontratës kishte qenë tre milionë euro.

Një tender tjetër, ku sërish si AK është KEK ka një histori të ngjashme në marrjen e vendimit për ta anuluar të njëjtin. Bëhet fjalë për tenderin *“Riparimi i klimatizimit në termokomandën e bll. A3, A4 dhe A5”*, me vlerë të parashikuar rreth 80 mijë euro. Mirëpo, OShP, pas ankesës së bërë nga OE “Ejona”, anulon vendimin për anulim të aktivitetit të prokurimit, duke e kthyer lëndën në rivlerësim. Pas hapjes së ofertave, ku kishin ofertuar katër OE, komisioni i vlerësimit kishte rekomanduar për kontratë kompaninë “Ejona”. KEK merr vendim për anulim të aktivitetit të prokurimit, me arsyetimin që të gjitha ofertat kishin tejkaluar buxhetin e paraparë prej 80 mijë eurosh, por realisht asnjëra nga to nuk e kishte tejkaluar këtë vlerë. Këtë arsyetim e jep edhe në njoftimin për anulim të aktivitetit të prokurimit të publikuar në platformën e-prokurimi. Në seancën e mbajtur në OShP, e cila ishte thirrur pas ankesës së OE “Erjona”, përfaqësuesi i KEK kishte deklaruar që nuk ka buxhet për vitin 2018 për këtë projekt. Por, paneli shqyrtues kishte vendosur në favor të OE ankuese dhe tenderin e kishte kthyer në pikën zero²⁷. Në arsyetimin e vendimit të OShP-së, thuhet se AK ka vepruar në kundërshtim me nenin 62 të LPP dhe arsyetimi për anulim është i paqëndrueshëm. Pas rivlerësimit ishte rekomanduar për kontratë OE “Ejona”, oferta e të cilit ishte 68,612.13 euro, ndërsa njoftimi për dhënie të kontratës ishte publikuar dy muaj pas vendimit të OShP-së.

Edhe në një rast tjetër, OShP anulon vendimin për anulim të aktivitetit të prokurimit dhe kthen lëndën në rivlerësim. AK kishte anuluar aktivitetin e prokurimit për mungesë të buxhetit, por këtë gjë e kishte bërë pas hapjes së ofertave. Ky rast lidhet me tenderin për *“Furnizim me katër kamiona special, kompaktor për mbeturina për kontejneri 1.1 m³”*, i iniciuar nga KRM “Pastrimi”. Kundër këtij vendimi, ankesë në OShP kishte ushtruar OE “Agribau”, me arsyetimin se është shkelur neni 62 i LPP-së, i cili që ka të bëjë më përfundimin e aktivitetit të prokurimit. Në ditën e hapjes së ofertave është nënshkruar një kontratë në mes Komunës së Prishtinës dhe KRM “Pastrimi” për shtypjen dhe inkasimin e faturave, e cila do të fillonte implementimin nga janari i vitit 2018. Pas kësaj, Kryeshefi Ekzekutiv i KRM “Pastrimi” kishte marrë vendim që aktiviteti të anulohet me arsyetimin e ndryshimit të mënyrës së inkasimit të mjeteve. Eksperti shqyrtues të drejtë i kishte dhënë AK-së, pasi sipas tij AK e rezervon të drejtën e anulimit të aktivitetit të prokurimit pa ndonjë obligim ndaj OE-së.

Paneli shqyrtues aprovon si pjesërisht të bazuar këtë ankesë, por nga ana tjetër anulon vendimin e AK-së dhe lëndën e kthen në rivlerësim²⁸. Në arsyetimin e tyre thuhet që AK nuk ka prezantuar asnjë dëshmi sqaruese që i jep të drejtë të njëjtës që ta anulojë aktivitetin e prokurimit në bazë të nenit 62.

27 Vendimi i OShP-së me nr. 56/18
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/56-18vendim_1.PDF

28 Vendimi i OShP-së me nr. 23/18
<https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/23-18vendim.pdf>

Vendimet mbi të drejtën për të kërkuar informacione shtesë

Në tenderin për “Ndërtimin e trotuareve në lagjen Dardania”, të iniciuar nga Komuna e Gjilanit, OShP merr vendim që të aprovohet ankesa e “Erdi Group & Papenburg & Adriani”, duke anuluar njoftimin për dhënie të kontratës dhe duke kthyer lëndën në rivlerësim²⁹. Një nga pretendimet e OE ankues ishte shkelja e nenit 72 të LPP që ka të bëjë me kërkesën për dokumentacione dhe informacione shtesë. OE ankues ishte eliminuar pasi nuk kishte dorëzuar certifikatën ISO 14001 të noterizuar. Sipas ekspertit shqyrtues AK është dashur të kërkojë informacione shtesë në bazë të këtij neni. Po ashtu, vendimi i OShP mbështetet në nenin 39.8 të Udhëzuesit ku thuhet që AK mund të kërkojë sqarime shtesë. Në vendim thuhet se nuk janë respektuar neni 72 dhe 59 i LPP, dhe AK obligohet që t’i përmbahet atyre dispozitave gjatë procesit të rivlerësimit. Në rivlerësim përsëri fitues ishte përzgjedhur OE “Globi-Mi & Arch-Ndërtimi”. Kundër këtij vendimi ankësë në OShP kishte dorëzuar sërish OE “Erdi Group & Papenburg & Adriani”, me pretendimin që nuk ishte respektuar vendimi i mëparshëm i OShP-së. Sipas OE ankues, AK gjatë rivlerësimit ka kërkuar informacione shtesë për të dëshmuar përvojën e stafit, ndërsa në njoftim për kontratë si kriter i vetëm kishin qenë diplomat, të cilat ishin kërkuar të noterizuara. Eksperti shqyrtues në këtë rast rekomandon anulimin e njoftimit për dhënie të kontratës dhe aprovimin e ankesës së OE ankues, pasi AK përmes nenit 72 kishte kërkuar informata shtesë për kërkesa që kishin qenë në njoftimin për kontratë. Paneli i OShP-së përkrahë rekomandimin e ekspertit dhe merr vendim që të aprovohet ankesa, të anulohet njoftimi për dhënie të kontratës dhe lënda të kthehet në rishqyrtim³⁰. Gjatë rivlerësimit vendimi i OShP obligon AK që të veprojë në pajtim me nenin 72.

Pas rivlerësimit, komisioni propozon për dhënie të kontratës “Erdi Group & Papenburg & Adriani”. Komuna e Gjilanit merr vendim që aktiviteti i prokurimit të anulohet, pasi në hartimin e buxhetit për vitin 2018 kishin ndryshuar nevojat e Drejtorisë së Shërbimeve Publike dhe se nuk kishin mjete të mjaftueshme. Një arsytim tjetër ishte që ky aktivitet ishte planifikuar që të kryhej gjatë vitit 2017. Kundër këtij vendimi përsëri bën ankesë në OShP “Erdi Group & Papenburg & Adriani”. Eksperti shqyrtues kishte analizuar Buxhetin e Kosovës për vitin 2017 dhe 2018, ku ka parë që projekti në fjalë është planifikuar që të ketë buxhet në vitet 2017, 2018, 2019. Sipas tij, nuk qëndron arsyetimi i AK-së dhe i propozon panelit që të aprovojë ankesën e OE dhe të anulohet vendimi për anulim të aktivitetit të prokurimit. Me këto konstatime të ekspertit pajtohet edhe paneli shqyrtues, ku në vendim të këtij të fundit thuhet se: anulimi i këtij aktiviteti të prokurimit është bërë pa u përmbushur arsyet e parashikuara në nenin 62 të LPP.

Pikërisht duke u bazuar në këtë nen edhe KEK kishte anuluar aktivitetin e prokurimit për mungesë të buxhetit, të cilin vendim OShP e kishte vërtetuar, ndërsa në rastin e Komunës së Gjilanit, OShP kishte kërkuar rivlerësim. Kjo dëshmon se OShP nuk është mjaftueshëm e kujdesshme në vendimet që merr për rastet e njëjta.

Në tenderin “Mbikalimi për këmbësor në Vragoli, afër udhëkryqit M9 dhe rrugës Batushë”, të iniciuar nga MI, OShP refuzon ankesën e OE “Hidro Project & Benita Company” dhe vërteton njoftimin për dhënie të kontratës të bërë nga AK³¹. Ankesa ka të bëjë vetëm me shkeljen e nenit 72 të LPP. Arsyeja që OE ankues ishte eliminuar kishte qenë mosnoterizimi i diplomës së inxhinierit apo menaxherit të kontratës. Eksperti shqyrtues kishte dalur në favor të AK-së, pasi sipas tij në dosje të tenderi ishte kërkuar diploma origjinale ose kopje e noterizuar, ndërsa OE kishte ofruar vetëm kopje të panoterizuara. Paneli shqyrtues kishte vendosur sipas propozimit të ekspertit shqyrtues, me arsyetimin që kërkesa ka qenë e qartë dhe nuk ka nevojë të kërkohej informacione shtesë. Siç shihet, për çështje krejtësisht të ngjashme OShP ka lëshuar dy vendime kundërtëne.

29 Vendimi i OShP-së me nr. 319/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/319-17vendim_1.PDF

30 Vendimi i OShP-së me nr.34/18
<https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/34-18vendim.pdf>

31 Vendimi i OShP-së me nr.331/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/331-17vendim_1.PDF

Vendimet për çmimet abuzive

OSHP për të njëjtin tender, por për lloje të ndryshme merr vendime kundërtëuese për dy ankesa të parashtruara nga i njëjti operator ekonomik. Vlen të theksohet se edhe dita e marrjes së këtyre vendimeve është e njëjtë.

Ankesa ndaj tenderit për *"Furnizim me barna nga LE – Lot 32"* ishte aprovuar si e bazuar dhe ishte anuluar vendimi për anulim të aktivitetit të prokurimit, ndërkaq lënda ishte kthyer në rivlerësim³². Para këtij vendimi ishte edhe një vendim tjetër i OSHP-së (74/17) me ankesë të OE "ICN & BM" lidhur me eliminimin që është bërë nga AK, Ministria e Shëndetësisë për shkak të çmimeve shumë të larta. Por, edhe pse zyrtari i prokurimit kishte vendosur ta anulojë këtë tender, nuk kishte bërë fare njoftim për anulim të aktivitetit. Për këtë llot kishin ofertuar dy operatorë ekonomik, që të dyja të cilësuar me çmim tejet të larta. Eksperti shqyrtues kishte rekomanduar që lënda të kthehet në rivlerësim, pasi ishin shkelur dispozita ligjore të LPP-së, meqë lloti 32 nuk ka as njoftim për dhënie të kontratës e as njoftim për anulim. Paneli shqyrtues edhe në këtë rast pranon rekomandimin e ekspertit dhe vendosë që ta aprovojë ankesën e "ICN & BM" dhe lëndën e kthen në rivlerësim³³. Komisioni i rivlerësimit vlerëson që "ICN & BM" i plotëson kriteret e përzgjedhjes, por çmimi i ofruar prej 4.50 euro është rreth trefish më i lartë se ai në listën e çmimeve referente të publikuar nga KRPP. Çmimi në këtë listë është 1.88 euro. Sipas AK-së, ky OE kishte ofertuar me çmim shumë të lartë dhe sipas LPP, AK është i obliguar që ta hulumtojë tregun dhe të sigurohet që të njëjtat janë në harmoni me çmimet e ofrtuara.

Kjo ishte edhe arsyeja që AK e kishte shpallur si të papërgjegjshme OE në fjalë, duke anuluar kështu aktivitetin e prokurimit. Për një pretendim tjetër që kishte të bënte me tejkalim të afatit për rivlerësim, ekspertja shqyrtuese kishte rekomanduar që ankesa të aprovohej si pjesërisht e bazuar dhe të mbetet në fuqi vendimi për anulim të aktivitetit. Arsyetimi i panelit është që AK nuk ka prova për të argumentuar se çmimi i ofruar nga OE është më i lartë se çmimi i tregut, pra nuk e merr për bazë listën me çmime referente të publikuar nga KRPP dhe nuk bënë hulumtim të tregut për të vërtetuar çmimin e produktit. Gjithashtu në këtë vendim të OSHP-së thuhet se, për shkak të këtyre shkeljeve do të parashtrrohet një kërkesë në KRPP për marrjen e licencës zyrtarit të prokurimit të MSh-së.

Përfundimisht për ta zbatuar vendimin e OSHP-së, MSh nxjerrë njoftim për dhënie të kontratës duke shpallë fitues OE ankues. Një OE tjetër që kishte ofertuar me çmime edhe më të larta ishte shpallur si i papërgjegjshëm. Edhe pse MSh kishte lëshuar njoftim për dhënie të kontratës, OE fitues nuk e kishte ftuar ta nënshkruajë kontratën. Kompania "ICN & BM" bën përsëri ankesë në OSHP, e cila urdhëron MSh që ta zbatojë vendimin e vet për dhënie të kontratës. MSh nuk zbaton as këtë urdhëresë duke anuluar krejtësisht aktivitetin e prokurimit. Më 6 prill 2018, "ICN & BM" përsëri bënë ankesë në OSHP, duke bashkangjitur edhe fatura nga barnatoret, për të dëshmuar që çmimi i ofruar nga ta nuk është më i lartë se çmimi i tregut³⁴.

Ndërkaq, vendimi përfundimtar i OSHP-së ishte aprovimi i pjesërisht të ankesës dhe vërtetimi i vendimit për anulim të aktivitetit të prokurimit. Njoftimin për dhënie të kontratës, AK e kishte bërë në mënyrë të kundërligjshme, pasi raporti i vlerësimit nuk ishte nënshkruar nga menaxheri i prokurimit të MSh-së. Kontrata e propozuar nuk ishte nënshkruar nga Ministri, ku për vlera të mëdha kërkohet edhe nënshkrimi i tij. Mosnënshkrimi i saj nga ana e ministrit nënkupton edhe pamundësinë që e njëjta të prodhojë efekt juridik.

32 Vendimi i OSHP-së me nr. 273/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/273-17vendim_1.PDF

33 Vendimi i OSHP-së me nr. 74/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/74-17vendim_1.PDF

34 Ankesa 136/18
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2018/136-18ankesa_1.PDF

Eksperti shqyrtues rekomandon që kjo çështje të cilësohet si rast i gjykuar, ndërkaq paneli shqyrtues e kishte arsyetuar vendimin e tij me dëshmitë që kishte ofruar AK-ja. Sipas panelit, MSh ka anuluar aktivitetin e prokurimit me të marrë dëshmi mbi çmimin e këtij produkti në treg nga Agjencia e Kosovës për Produkte Medicinale dhe Inspektorati Farmaceutik i Kosovës. Në vendim po ashtu thuhet se paneli ka parasysh edhe çmimin referent të publikuar në faqen e KRPP, prandaj ka ardhur në përfundim që AK ka vepruar drejtë duke respektuar nenin 1 dhe 6 të LPP-së.

Akoma të paqarta mbeten arsyet se pse OShP kishte ndryshuar qëndrimin, duke thyer kështu vendimet dhe urdhëresat që kishte lëshuar kundër MSh-së. Meqë ka ekzistuar edhe një urdhëresë për mosrespektim të vendimeve, OShP konform dispozitave ligjore ka qenë e obliguar të merr masa ndaj këtij autoriteti, e jo të ndryshojë krejtësisht qëndrimin. Por, OShP në një llot tjetër të këtij tenderi, të njëjtën ditë, me të njëjtin pretendim ankimor dhe nga i njëjti ankues kishte marrë një vendim krejt tjetër nga ky që u cek më lartë. OShP në këtë rast merr parasysh listën me çmimet referente nga KRPP, ku aprovon pjesërisht ankesën dhe vërteton njoftimin për anulim të bërë nga AK³⁵. Bëhet fjalë për llotin 9 të tenderit, kundër të cilit ishin ushtruar dy ankesa në OShP nga "ICN & BM". Ankesa e parë ka të bëjë me vendimin e AK për të anuluar aktivitetin e prokurimit, pasi sipas tyre çmimi i ofruar nga kompania për produktin *Sodium Valproat, tabletë 500 miligram* është 0.99 euro, ndërsa në kontratën e kaluar MSh e kishte blerë me 0.115 euro. Në tender kishte ofertë edhe nga një kompani tjetër që e kishte çmimin më të lartë. Sipas ekspertit shqyrtues, ministria kishte vepruar drejtë, pasi në bazë të nenit 61.4 vlerësimi i çmimit është e drejtë ekskluzive e AK-së.

Gjithashtu, kjo ministri kishte prezantuar edhe fatura nga barnatoret për të mbështetur vendimin e tyre. Eksperti shqyrtues rekomandon që ankesa të refuzohet dhe të mbetet në fuqi vendimi i AK. Paneli shqyrtues e kishte cilësuar si të pamjaftueshëm hulumtimin e bërë nga AK, duke theksuar se është i nevojshëm hulumtimi edhe në tregun evropian. Sipas kësaj, i vetmi produkt i regjistruar në Agjencinë e Kosovës për Produkte Medicinale (AKPM) është produkti i OE ankues dhe se paneli nuk ka pasur prova se ka pasur tejkalim të buxhetit të paraparë nga AK. Ankesa e parë e këtij OE ishte aprovuar, duke anuluar vendimin e AK, me ç' rast edhe lënda ishte kthyer në rivlerësim³⁶. Pas rivlerësimit, AK përsëri ka marrë vendim për të anuluar aktivitetin e prokurimit për shkak të çmimeve të larta. Përsëri ishte ushtruar ankesë ndaj MSh-së, por sipas ekspertit shqyrtues, çmimi i dhënë nga OE është rreth nëntë herë më i lartë se çmimi në barnatoret në Kosovë, i cili edhe kishte rekomanduar që t'i hidhet ankesa si e papabazuar. Këtë herë, paneli shqyrtues në arsyetimin e tij kishte theksuar që AK kishte bërë hulumtim të tregut, kishte prezantuar fatura, si dhe kishte marrë parasysh çmimin në listën referente të publikuar nga KRPP³⁷. Në fund të vendimit paneli thotë që sipas nenit 61 të LPP-së vlerësimi i çmimeve nga AK ka të bëjë vetëm me çmimet jo-normalisht të ulëta. Paneli shqyrtues është dashur të bazohet në nenin 6.1 të LPP-së, ku thotë se fondet publike duhet të përdoren në mënyrën më ekonomike.

Në këtë rast kemi kundërthënie dhe jokonsistencë në mes të dy vendimeve, që janë marrë të njëjtën ditë, për të njëjtin tender, përveç dallimit në lloje. Në njërin vendim nuk merret parasysh hulumtimi i tregut nga ana e ministrisë, ndërsa në vendimin tjetër pikërisht hulumtimin e tregut e pranon si argument.

35 Vendimi i OShP-së me nr. 274/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/274-17vendim_1.PDF

36 Vendimi i OShP-së me nr. 60-67/17
https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/60-67-17vendim_1.PDF

37 Shënim: çmimi për këtë bar sipas listës referente të KRPP-së është 0.13 euro

Vendimet për regjistrim si OE në platformën e-Prokurimi

D+ ka analizuar edhe dy vendime të OShP-së në lidhje me kontestet të cilat kanë pasur të bëjnë me regjistrimin e operatorëve në platformën e e-Prokurimit. Në këtë rast D+ ka gjetur dy vendime të cilat në parim janë në kundërshtim me njëri tjetrin. Në njërin prej rasteve, OShP kishte konstatuar se operatorët duhet të jenë të regjistruar në platformë për të marrë pjesë në tender publik, ndërkaj në rastin tjetër këtë gjë e kishte konsideruar si jo të domosdoshme.

Në vendimin për tenderin “Rregullimi i shtratit të përroit Dimces – faza e dytë”, të iniciuar nga Komuna e Hanit të Elezit, OShP merr vendim që të refuzohet pretendimi ankimor i kompanisë në lidhje me regjistrimin në platformë të e-Prokurimit duke vërtetuar kështu njoftimin për dhënie të kontratës një operatori tjetër ekonomik. Kompania ankuese “Engineering” ishte shpallur e përgjegjshme, pasi nuk kishte figuruar si operator i regjistruar në platformë³⁸.

Kompania në fjalë, dosjen e tenderit e kishte marrë nga një operator tjetër dhe të njëjtën e kishte shfrytëzuar për të ofertuar në formë fizike. AK kishte nxjerrë nga platforma vetëm listën e OE-ve që kanë shkarkuar dosjen e tenderit. OE “Engineering” nuk kishte qenë në atë listë. Pesë ditë pasi ishin hapur ofertat “Engineering” ishte regjistruar në platformë dhe kishte shkarkuar DT. Për rastin në fjalë, eksperti shqyrtues kishte rekomanduar që të mbetet në fuqi vendimi i komunës duke u bazuar në dy dokumente të publikuara nga KRPP, njoftimi 112/2016³⁹, i cili thekson që të gjithë OE-të duhet të regjistrohen në platformën elektronike, si dhe vendimi 47/2016⁴⁰ që e thotë të njëjtën gjë.

Paneli shqyrtues kishte marrë vendim në përputhje me rekomandimin e ekspertit shqyrtues, duke vërtetuar vendimin e AK-së.

Rast të ngjashëm kemi edhe në tenderin “Furnizim me material ndërtimor për raste emergjente”, i iniciuar nga Komuna e Prizrenit. Në këtë rast njëri nga anëtarët e konzorciumit nuk kishte qenë i regjistruar në platformën e-prokurimi. Vendimi i OShP-së ishte që të refuzohet ankesa e OE “G Project & Isa Petrol” dhe të aprovohet vendimi për dhënie të kontratës⁴¹. Komuna e kishte shpallur si të përgjegjshëm këtë konzorcium, pasi njëri nga anëtarët, “Isa Petrol” nuk kishte qenë i regjistruar në e-Prokurim. Por eksperti i kësaj lëndë kishte kërkuar që lënda të kthehet në rivlerësim. Ai ishte thirrur në nenin 56.3 të LPP që thotë që asnjë tenderues nuk mund të eliminohet për një kriter që nuk është në njoftimin për kontratë dhe DT. Eksperti në vazhdim thotë që AK ka pasur për obligim të shkruajë në njoftim për kontratë se tenderi duhet të dorëzohet në kopje fizike apo elektronike. Si duket, eksperti kishte ngatërruar kërkesën për t’u regjistruar në platformë elektronike, me kërkesën për dorëzim të tenderit në kopje fizike apo elektronike. Paneli para se të marrë vendimin kishte kërkuar interpretim nga KRPP për këtë çështje. Në interpretimin e KRPP dorëzuar OShP-së thuhet që nëse një anëtar i konzorciumit nuk është regjistruar në platformë dhe/ose është regjistruar pas afatit të fundit për dorëzim të tenderëve, tenderi i konzorciumit do të refuzohet, pasi sistemi nuk e njeh si konzorcium të plotë.

OShP një vendim krejt tjetër merr për tenderin “Furnizim me municion për nevoja të FSK-së”, i iniciuar nga Ministria e Forcës së Sigurisë. Me këtë vendim ankesa e OE “Lenti & Fiocchi Munizioni” ishte aprovuar si pjesërisht e bazuar, duke anuluar kështu vendimin për dhënie të kontratës, ndërsa lënda ishte kthyer në rivlerësim⁴². Anëtari i konzorciumit “Fiocchi Munizioni” ishte reg-

38 Vendimi i OShP-së me nr. 203/17
https://OshP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/203-17vendim_1.PDF

39 Njoftimi i KRPP-së me nr. 112/16
<https://krpp.rks-gov.net/krpp/PageFiles/File/AK%20niveli%20qendrorre.pdf>

40 Vendimi i KRPP-së me nr. 47/16
<https://krpp.rks-gov.net/krpp/PageFiles/Vendimet/vendimi%2020161130.pdf>

41 Vendimi 170/17 i OShP-së
<https://OshP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/170-17vend.pdf>

42 Vendimi 266/17 i OShP-së
<https://OshP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/266-17vendim.pdf>

jistruar në platformë të e-Prokurimit, por pas hapjes së ofertave dhe kjo kishte qenë edhe arsyeja që konzorciumi ishte shpallur i papërgjegjshëm. Por, në këtë rast ekspertit shqyrtues kishte rekomanduar që të anulohet vendimi i AK-së dhe lënda të kthehet në rivlerësim. Arsyetimi i tij kishte të bënte me zbatimin e nenit 6 të LPP-së, që ka të bëjë me ekonomicitetin dhe efikasitetin. Sipas tij, duke u bazuar në interpretimin e KRPP regjistrimi në platformën e e-Prokurimit nuk ka karakter detyrues. Gjithashtu, gjithmonë sipas ekspertit, regjistrimi në platformë pak minuta pas hapjes së ofertave nuk ka pasur ndikim në ndryshimin material të tenderit. Paneli shqyrtues kishte pranuar rekomandimin e ekspertit që mos të diskualifikohet ose përjashtohet nga procedura asnjë OE, në rastet kur nuk është kërkesë as në DT, e as në njoftimin për kontratë.

AK për eliminimin e OE ankuese ishte bazuar edhe në interpretimin e KRPP, por për panelin, bazuar në nenin 87.2.3 të LPP-së, ky interpretim e asnjë interpretim tjetër nga ky institucion nuk kanë karakter detyrues. Por përkundër këtij arsyetimi, regjistrimi në platformën e e-Prokurimit është kusht administrativ për të gjithë OE. Kjo mbështetet nga Vendimi 47/2016⁴³ i KRPP. Por, KRPP me dy interpretime kundërtëse bazuar në *Pyetjet e Shpeshta* (PSH) ka krijuar huti, gjë e cila është përcjellë edhe nga OShP me vendime kundërtëse. D+ potencon që interpretimet e KRPP-së nuk kanë karakter detyrues, por vendimi 47/2016 ka karakter detyrues dhe për më tepër përbën precedent. Ndërkaq, sa i përket arsyetimit të vendimit të OShP që vendimi nuk ka qenë në gjuhën angleze, OE "Fiocchi Munizioni" ka qenë në konzorcium së bashku me kompani vendase dhe kjo e përjashton justifikimin e mosnjohjes së gjuhës. Në mes të këtyre dy vendime të OShP-së janë vetëm 19 ditë, që ndajnë kohën në mes të nxjerrjes së vendimit të parë nga vendimi i dytë.

Regjistrimi në e-Prokurim mund të mos përbëjë ndonjë ndryshim të madh material në ofertat e operatorëve, por në disa veprime si tërheqja e dosjes së tenderit dhe formimi i konsorciumit mund të bëhen vetëm në platformë dhe jo në mënyra të tjera. Në dy vendimet e OShP-së të dhëna më lartë ka arsyeime kundërtëse sa i përket interpretimeve të KRPP-së. Në njërin vendim thuhet që interpretimet e KRPP-së nuk janë detyruese, shtuar kësaj që dokumenti i lëshuar ka qenë vendim e jo interpretim, ndërsa vendimin tjetër merr në konsideratë këto interpretime. Këtu hynë rasti i ankesës së Telekomit të Kosovës i cili ishte ankuar në dy autoritete kontraktuese: Komunën e Gjakovës dhe Komunën e Pejës, duke u thirrur në nenin 9 par. 4 të LPP. Ky nen thotë se *"nëse autoriteti kontraktues është autoritet publik, i njëjti duhet të marrë masa të arsyeshme për t'u siguruar se lëndët që i përmbushin këto nevoja nuk janë në dispozicion nga ndonjë autoritet tjetër publik"*. Mirëpo, në anën tjetër ekziston parimi i konkurrencës e cila në këtë rast e kundërshton këtë nen.

Përkundër kësaj, OShP nuk ka vendosur njëjtë për të dyja rastet, pasi në rastin kundër Komunës së Gjakovës, "Telekomit të Kosovës" iu është refuzuar ankesa⁴⁴. OShP këtë vendim e ka arsyetuar me mosshfrytëzimin e mjeteve ankimore në fillim të hapjes së tenderit, pasi operatori ekonomik nuk kishte ushtruar as kërkesë për rishqyrtim pranë autoritetit e as ankesë. Nga ky fakt OShP kishte konsideruar se me moskundërshtimin e këtyre vendimeve, Telekomit i Kosovës është pajtuar me këtë procedurë të hapur për këtë aktivitet të prokurimit⁴⁵. Për këtë tender, fituese ishte shpallë kompania "IPKO Telecommunication".

Ndërkaq, në rastin tjetër, ku Telekomit i Kosovës kishte ushtruar ankesë ndaj Komunës së Pejës me pretendime të njëjta ankimore, OShP e kishte aprovuar këtë ankesë dhe aktivitetin e prokurimit e kishte anuluar. Paneli shqyrtues në këtë rast ishte thirrur në një interpretim të KRPP-së duke ardhur në përfundim se "Telekomit i Kosovës" është autoritet publik dhe se autoritetet kontraktuese në këto raste duhet t'i trajtojnë ndërmarrjet publike si autoritetet publike siç parashihet në ligj⁴⁶. Mirëpo, ky interpretim i KRPP-së i vërtetuar me disa vendime nga OShP ka implikime potenciale kushtetuese të cilat potencialisht cenojnë konkurrencën e lirë, dhe mund të jenë objekt i trajtimit nga Autoriteti Kosovar i Konkurrencës.

43 Shënim: Në këtë vendim thuhet se të gjithë OE duhet të regjistrohen në platformë

44 Vendimi i OShP-së me nr.13/17, 28.02.2017

45 "Shërbime të Telefonisë mobile për Komunën e Gjakovës" me nr të prokurimit 632/16/072/221

46 Vendimi i OShP-së me nr.280/17, 12.09.2017

ZBATIMI I VENDIMEVE TË OShP

Në përputhje me Ligjin e Prokurimit Publik dhe Ligjin për Procedurën e Përgjithshme Administrative zbatimi i vendimeve të OShP-së është i detyrueshëm për autoritete kontraktuese dhe operatorët ekonomik. Këto vendimeve, të cilat shpesh përcillen me urdhëresa për autoritetet kontraktuese, D+ ka vërejtur se jo çdoherë zbatohen, sidomos nga ana e autoriteteve kontraktuese. Për një gjë të tillë, Rregullorja e Punës së OShP-së ka paraparë shqiptimin e gjobave për autoritete kontraktuese. Bazuar në këtë, shpeshherë edhe në ankesat e operatorëve ekonomik njëri nga pretendimet ankimore është mosrespektimi i vendimeve të OShP-së nga ana e autoriteteve kontraktuese. Përveç kësaj, faktin që vendimet që nxjerrë OShP nuk përfillen çdoherë e kanë pranuar edhe vet përfaqësuesit e këtij institucioni⁴⁷.

OShP për mosrespektim të këtyre vendimeve ka vërejtje në disa autoritete kontraktuese, duke përfshirë: Agjencinë Qendrore të Prokurimit, Komunën e Podujevës, KEK dhe Komunën e Dragashit, për të cilat kishin lëshuar disa herë urdhëresa dhe të cilat do t'i trajtojmë si të veçanta më tutje në këtë raport, së bashku me gjobat, si mjet ndëshkues ekonomik.

Rastet më problematike në OShP

Potenciali për korrupsion në prokurimet publike ekziston në të gjitha ekonomitë e vendeve dhe asnjë sektor i saj nuk është i lirë nga rreziqet e korrupsionit. Sidoqoftë, disa sektorë njihen si veçanërisht të ekspozuar ndaj korrupsionit në prokurimin publik, për shkak të natyrës komplekse të punëve dhe shumave të mëdha të kontratave që përfshihen.

Rastet me shkeljet më të rënda që kanë ndodhur gjatë kësaj periudhe të monitorimit janë aktivitete të karakterit ndërtimor, mirëmbajtjes, si dhe furnizimit me materiale dhe pajisje të ndryshme.

Furnizim me rrëshirë katonike dhe anionike

Kompania "Euro Diti" kishte parashtruar ankesë në OShP për tenderin e iniciuar nga KEK-u me titull "*Furnizim me rrëshirë katonike dhe anionike*", pasi që e njëjta pretendon se AK kishte shpallur fituese kompaninë "Profitech", e cila kishte arritur të mundë OE-të tjera me dokumente të falsifikuara.

Në lidhje me këtë aktivitet, i cili ishte përsëritur më se tetë herë në OShP që nga viti 2013, paneli shqyrtues kishte mbajtur edhe seancë dëgjimore, ku palët në procedurë do të mund të dorëzonin fakte shtesë për lëndën. Kompania ankuese ofroi dëshmi se OE i shpallur fitues për këtë kontratë kishte falsifikuar *Certifikatën ISO* të një kompanie prodhuese, duke e përdorur atë si certifikatë të një kompanie tjetër që nuk ofron fare produktet e kërkuara nga AK. Përveç kësaj, kompania fituese ka ofruar

47 Intervista me Kryetarin e Bordit të OShP-së, Blerim Dina, 28 mars 2018, OShP

rrëshira të cilat përdoren për largimin e materieve të dëmshme organike në ujin e pijes dhe jo për demineralizimin ashtu siç ka kërkuar nga KEK. Dhe për fund, OE i shpallur fitues në ofertën e tij ka përshkruar komplet specifikacionet teknike dhe kimike të vendosura nga AK, duke i prezantuar si specifikacione të produkteve të prodhuesit, i cili thënë më lartë nuk i posedon ato fare.

Mirëpo, AK i cili ka mundur që shumë lehtë t'i argumentojë këto dyshime rreth operatorit fitues, ajo e ka pranuar ofertën e po të njëjtit OE si të mirëqenë. Sidoqoftë, presioni i madh nga OE ankues, ka patur efekt në OShP e cila kishte aprovuar pretendimet e kompanisë "Euroditi" duke vendosur kështu përfundimisht në favor të kompanisë ankuese dhe duke e anuluar vendimin e AK për tenderin në fjalë.

Furnizim me material shpenzues për hemodializë nga lista esenciale

Furnizimi apo blerja e barnave, materialeve medicinale dhe pajisjeve tjera për nevojat e njësive kërkuuese të Ministrisë së Shëndetësisë shpesh herë kanë qenë pikë e dobët e prokurimit publik në Kosovë. Ndjeshmëria e aktiviteteve të prokurimit që ky autoritet zhvillon bën që të jenë nën llupën e mbikëqyrjes jo vetëm të institucioneve përgjegjëse, por edhe të mediave dhe organizatave joqeveritare në Kosovë.

Njëri prej rasteve që mund të konsiderohet si problematik është edhe tenderi i iniciuar nga MSh me titullin *"Furnizim me material shpenzues për hemodializë nga lista esenciale"*, për të cilin që nga paslufta ndjek vetëm procedura të negocimit me OE "Meditech"⁴⁸. Në rastin e fundit, ky tender në vlerë prej 1 milion e 59 mijë e 949 euro përsëri i ishte dhënë kësaj kompanie pa procedura të hapura, për çka në OShP ishte ankuar operatori ekonomik "Liri-Med".

Pretendimet ankimore të këtij operatori ishin shkelja e LPP-së dhe vonesat e qëllimshme të ministrisë për të mos ndjekur procedura të hapura të prokurimit. Në seancën e mbajtur më 24 janar 2018, e cila është monitoruar edhe nga D+, OShP i kishte dhënë vërejtje këtij autoriteti për të mos shkuar me procedura të negocimit.

Lidhur me këtë, paneli shqyrtues këtë ankesë e kishte aprovuar vetëm pjesërisht, pasi vendimin e autoritetit kontraktues për të lidhur kontratë me "Meditech" e kishte lënë në fuqi, për shkak të emergjencës për t'u furnizuar me këtë material. Në arsyetimin e vendimit të panelit shqyrtues thuhet se autoriteti kontraktues nuk e kishte shpjeguar faktin se pse ka ardhur deri te kjo emergjencë⁴⁹. Përveç vërejtjes së dhënë në seancën e shqyrtimit kryesor lidhur me procedurat e prokurimit dhe mos planifikimin adekuat të procedurave të prokurimit, OShP me vendimin e lartcekur, këtë gjë e kishte bërë obligim për MSh-në, ku iu ishte dhënë vërejtja e fundit.

Urdhëresat dhe Gjobat

OShP në kuadër të kompetencave dhe përgjegjësisë të saj ka raste kur lëshon urdhëresa për autoritetet kontraktuese. Këto urdhëresa lëshohen për veprimet procedurale që autoriteti kontraktues ka qenë i obliguar t'i ndërmarrë konform vendimeve të OShP-së. Njëri prej autoriteteve ndaj të cilave është lëshuar së fundi urdhëresë është edhe AQP-ja⁵⁰.

48 <http://www.dplus-ks.org/lajmet/2018/OSHP-i-terheq-verejtjen-ministrise-se-shendetesise-per-procedura-te-negociuara-te-prokurimit/>
<http://www.insajderi.com/OSHP-jep-verejtje-ministrise-se-shendetesise-per-tenderin-sekret-mbi-1-milion-eurosh/>

49 Vendimi i OShP-së me nr.504/17, i protokolluar më 02.02.2018

50 Urdhëresë për AQP-në, PSH. nr. 527/17 dhe 549/17, 12.02.2018

Këtë urdhëresë OShP e kishte nxjerrë për aktivitetin e prokurimit *"Furnizim me karburante llot 6"*, duke e obliguar AQP-në që këtë aktivitet ta kthejë në rivlerësim. Vendimin për ta kthyer lëndën në rivlerësim paneli e kishte marrë duke i cilësuar si të bazuara pretendimet ankimore të operatorit ekonomik "Alfa Trade" dhe konsorciumit "Fer Petrol & Lab- Oil"⁵¹.

Gjatë kësaj periudhe të monitorimit, OShP ka lëshuar urdhëresa edhe për Ministrinë e Shëndetësisë⁵², Administratën Tatimore të Kosovës⁵³ dhe KOSST-in⁵⁴.

Rregullorja e Punës së OShP-së çështjen e mosrespektimit të urdhëresave e ka rregulluar edhe me sanksionimin e atyre autoriteteve që nuk i përfillin vendimet e OShP-së. Sipas saj, në rastet kur një urdhër nuk zbatohet brenda pesë ditësh, OShP do të vendosë gjobë prej jo më pak se 5.000 euro. Së fundi, OShP ka gjobitur Telekomin e Kosovës në shumë prej 25 mijë euro⁵⁵, pasi që e njëjta nuk kishte respektuar urdhëresën lidhur me vendimin e panelit shqyrtues duke rekomanduar kështu për kontratë operatorin ekonomik të papërgjegjshëm.

OShP me vendimin e të datës 5 korrik 2017, kishte konstatuar se autoriteti kontraktues, Telekom i Kosovës kishte rekomanduar për kontratë operatorin ekonomik "Arena", të cilës i kishte munguar certifikata për të ofruar shërbime të shpeditonit të lëshuar nga Dogana e Kosovës. Në këtë rast ky operator ekonomik në dosje të tenderit kishte ofruar një certifikatë tjetër të lëshuar nga shërbimi doganor i UNMIK-ut, dokument i cili nuk kishte qenë i vlefshëm. Përkundër faktit që kompanisë "Arena" ky dokument i kishte munguar, autoriteti kontraktues të njëjtën e kishte shpallur fituese të aktivitetit të prokurimit *"Shërbime të shpeditonit për nevojat e Telekomit të Kosovës"*. Përveç vendimit për shqiptim të gjobës, OShP kishte kërkuar nga KRPP-ja që t'i revokohet edhe licenca e prokurimit zyrtarit të prokurimit në Telekomin e Kosovës.

OShP në vendimin e datës 31 korrik 2017 kishte shqiptuar gjobë prej 5 mijë euro për Komunën e Prizrenit pasi nuk kishin zbatuar një vendim të mëhershëm të OShP-së. Në këtë vendim OShP kishte aprovuar ankesën, anuluar njoftimin për dhënie të kontratës si dhe kishte shfuqizuar kontratën e lidhur në mes të Komunës së Prizrenit dhe OE "Sinjalizimi"⁵⁶. Kompania ankuese "Limit L&B" kishte bërë kërkesë për rishqyrtim e cila nuk kishte marrë përgjigje, e ndërkohë në të njëjtën ditë që bën ankesë në OShP, Komuna e Prizrenit e nënshkruan kontratën me OE "Sinjalizimi".

Në maj të vitit 2017, OShP kishte gjobitur edhe Komunën e Gjilanit me 10 mijë euro, pasi që ky autoritet kontraktues nuk e kishte respektuar urdhëresën e fundit⁵⁷ të lëshuar lidhur me aktivitetin e prokurimit *"Pastrimi i rrugëve, trotuareve, mirëmbajtja e parqeve dhe hapësirave publike"*.

Një komunë tjetër që është gjobitur nga OShP është Komuna e Dragashit, me shumën prej 5 mijë eurosh⁵⁸, e cila nuk kishte respektuar urdhëresën me nr.423/16⁵⁹, duke bërë kështu shkelje të rëndë të LPP-së dhe shkelje të rregullave tjera të prokurimit.

51 Shënim: Këta operatorë ekonomik janë ankuar që AQP ka bërë shkelje të Ligjit të Prokurimit Publik, pasi ka shpallur fitues operatorin ekonomik të papërgjegjshëm.

52 Lidhur me aktivitetin e prokurimit "Furnizim me barna nga L.E për llotin 32

53 "Pastrimi dhe mirëmbajtja higjienike e objekteve sipas kërkesave dhe nevojave të ATK-se / Ritenderim", me nr.prok:11600/17/4059/221

54 "Sigurimi fizik i objekteve të KOSTT", me nr. prok: KOSTT 17/3289/211

55 Vendimi i OShP-së për shqiptimin e gjobës, PSH.nr.416/17, 29.12.2017

56 Vendimi i OShP-së me nr. 206/17

<https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/vendimet/2017/206-17vendim.pdf>

57 Urdhëresa me nr.66/17, 20 prill 2017

58 <https://OSHP.rks-gov.net/repository/docs/50-17-Gjoba.PDF>

59 Lidhur me respektimin e vendimit të dhënë për aktivitetin e prokurimit "Ndërtimi i ujësjellësit në Dragash-vazhdimi i punimeve".

EKSPERTËT SHQYRTUES DHE PROFESIONAL TË OShP

Puna e ekspertëve shqyrtues ka rëndësi të madhe në funksionimin e mirëfillt të OShP, pasi që të njëjtit bëjnë shqyrtimin e pretendimeve ankimore të palëve ankuese dhe dalin me një rekomandim për panelin shqyrtues. Rekomandimi i ekspertëve në raportin e ekspertizës shpesh konsiderohet si udhëzues i vendimeve të OShP ndaj ankesave të OE-ve.

Aktualisht, OShP funksionon vetëm me katër ekspert të brendshëm: Basri Fazliu, Visar Basha, Visar Bibaj dhe Hysni Muhadri, i cili i është kthyer sërish punës pasi ishte shpallur i pafajshëm për akuzën që e rëndonte. Këta ekspert, gjatë tetë mujorit të monitorimit nga D+ kanë qenë të angazhuar në 101 raste. Ndërkaq, ekspertët e jashtëm profesional, të cilët OShP i angazhon në rastet kur kërkohet ekspertizë teknike, gjatë kësaj periudhe janë angazhuar në 199 raste.

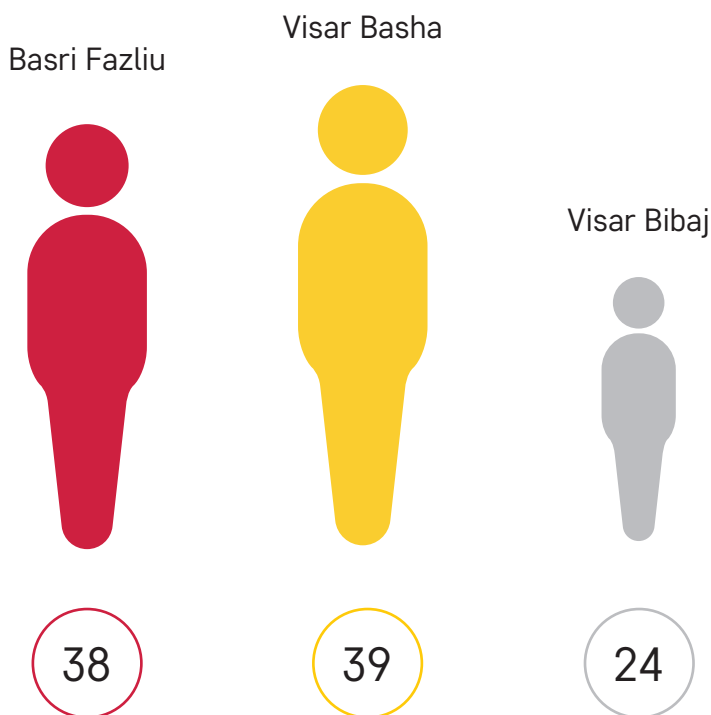

FIGURA.6 Angazhimi i ekspertëve të brendshëm të OShP-së

Në intervistën e zhvilluar me kryetarin e Bordit të OShP Blerim Dina, është shprehur qartë pakënaqësia dhe shqetësimi ndaj punës së ekspertëve të jashtëm dhe mungesës së numrit të mjaftueshëm të ekspertëve të brendshëm. Ngarkesa e punës për ekspertët e brendshëm për shkak të mungesës së numrit më të madh të tyre në njërin anë, si dhe performanca e dobët e shumicës së ekspertëve teknik/profesional në anën tjetër, janë kontribuues i keq në ushtrimin e mandatit të OShP-së.

Këtë e dëshmon edhe një numër i konsiderueshëm i vendimeve të panelit në kundërshtim me rekomandimet e ekspertëve të çështjes.

Gjatë monitorimit të OShP-së është vërejtur edhe rast në të cilin eksperti ka tejkaluar autorizimin e tij për shqyrtimin e pretendimeve ankimore, duke u lëshuar në hetimin e çështjeve që nuk kanë qenë pretendime ankimore. I tillë është rasti i seancës së datës 24.10.2017 ku eksperti Hasim Krasniqi ka shqyrtuar çështjet të cilat nuk ka patur autorizimin e panelit shqyrtues dhe të cilat nuk kanë qenë pretendime ankimore. Ky tejkalim i ekspertit është bërë pikërisht në rastin e tenderit për ndërtimin e autostradës së Gjilanit, ku përveç pretendimeve ankimore të 12 OE-ve, ky ekspert ka ngritur edhe çështje tjera për të rritur probabilitetin e anulimit të vendimit të MI-së.

Çka e bënë edhe më të dyshimtë këtë është fakti se kur i njëjti ekspert në seancën e dytë të mbajtur më 17 janar 2018 për të njëjtin tender pas rivlerësimit të parë, nuk pranon të përgjigjet në pyetjet e njërit OE me justifikimin se pyetja nuk ka qenë pjesë e pretendimeve të tij ankimore dhe e njëjta nuk mund të shqyrtohet nga eksperti shqyrtues.

Për fund, mos prezenca e ekspertëve profesional në seancat e shqyrtimit kryesor paraqet një problem për institucionin dhe vështirëson punën e panelit të OShP-së dhe ballafaqimit të palëve. Palët me interes në procedurat e prokurimit dhe paneli shqyrtues duhet të dëgjojnë edhe arsyetimet e ekspertëve për rekomandimet e tyre, pasi vetëm të qëndruarit pas raportit të ekspertizës është i pamjaftueshëm.

TRANSPARENCA NË OShP

Duke pasur parasysh rëndësinë e madhe të punës së OShP-së, nivelin e lartë të mosbesimit të bizneseve dhe disa aktakuza që janë ngritur kundër ish-anëtarëve të bordit, transparenca është forma e vetme që mund ta shpëtojë këtë institucion nga ky perceptim negativ. Pikërisht për këtë shkak, D+ i kushton një vëmendje të madhe transparencës së këtij institucioni.

Gjatë monitorimit tonë tetëmuor, qasja në dokumente dhe bashkëpunimi me OShP-në ka qenë lehtë i arritshëm. Kjo për arsye se OShP nuk ka hezitur të jetë e hapur dhe të ofrojë dokumentet e kërkuara, duke përfshirë ankesat e OE-ve, raportet e ekspertëve shqyrtues, si dhe dokumente tjera të DT-së. Sidoqoftë, D+ konsideron se ueb-faqja e institucionit ka nevojë për përmirësime, ku do të publikoheshin të gjitha dokumentet që janë publike, përfshirë këtu edhe procesverbalet e takimeve të Bordit. D+ po ashtu sugjeron që mbledhjet e Bordit të jenë të hapura për publikun. Ndërkaq, sa i përket qasjes në dokumente publike, D+ nuk ka hasur në asnjë pengesë.

Ueb-faqja e OShP-së

Një ndër hapat kryesore që do ta rriste transparencën në OShP është edhe përmirësimi i ueb-faqes së këtij institucioni. OShP ka në plan zhvillimin e një ueb-faqe të re, pasi ajo aktualja nuk i plotëson të gjitha kushtet, mirëpo deri më tani nuk ka asnjë hap drejt kësaj.

Ueb-faqja aktuale e OShP-së edhe pse është funksionale ka disa probleme, sidomos në gjetjen e dokumenteve të publikuara dhe shfrytëzimin e filtrave për kërkime. Publikimi i këtyre dokumenteve do të duhej të bëhej sipas formateve të lexueshme, të mirë organizuara dhe të ndara në seksione të veçanta, duke shmangur kështu publikimin e dokumenteve të skanuara. Po ashtu një numër i dokumenteve duhet të publikohen si të plota, siç është fjala për ankesat dhe ekspertizat e lëndëve.

I rëndësisë së veçantë është edhe njoftimi për seancat e hapura, orari i të cilave publikohet më së largu dy ditë para mbajtjes së saj, për të vazhduar me rastet kur publikohet edhe në ditën e mbajtjes së seancës. Aktualisht kalendari i publikimit të seancave nuk është i organizuar siç duhet, pasi nuk ruan të dhënat e publikimeve të mëparshme.

Në përgjithësi, OShP është e gatshme të kontribuojë në përmirësimin e ueb-faqes së saj, madje ajo është në negociim me donatorë të cilët janë të gatshëm ta ndihmojnë në këtë aspekt⁶⁰.

60 Intervistë me Kryetarin e Bordit të OShP, z. Blerim Dina

Seancat

Para marrjes së një vendimi përfundimtar mbi një çështje, OShP mund të kërkojë nga autoriteti kontraktues dhe parashtruesi i ankesës që të sigurojë informata dhe shpjegime shtesë për aktivitetet e prokurimit, të cilat janë për shqyrtim në OShP.

Më tutje, OShP vendosë për mbajtje të seancave në të cilat do të ofrohen dëshmitë nga palët, dhe nëse këto seanca do të jenë të hapura ose të mbyllura për publikun. Kjo nënkupton që jo çdoherë palëve iu mundësohet prezantimi para panelit shqyrtues dhe argumentimi i pretendimeve të tyre ankimore në seancat e shqyrtimit të lëndëve. Për tetëmuajin e monitorimit, nga 297 raste të trajtuara, OShP ka mbajtur 62 takime të mbyllura pa praninë e palëve, ndërsa për 235 raste tjera janë organizuar dhe mbajtur seancat, ku janë dëgjuar palët. Numri i seancave të hapura tashmë është rritur në rreth 80% të rasteve. Kjo përbën një rritje substanciale nga viti 2016 dhe gjashtëmuajin e parë të vitit 2017. Numri i seancave të mbyllura për publikun gjatë vitit 2016 ishte në rreth 60% të rasteve⁶¹, pastaj kjo përqindje ishte zvogëluar në 40%, saktësisht në gjashtëmuajin e parë të vitit 2017⁶².

Ndonëse numri i seancave të mbyllura është zvogëluar ndjeshëm, D+ i rekomandon OShP-së që të gjitha seancat t'i mbajë të hapura për publikun, kjo për shkak të rritjes së besimit në këtë institucion, si nga palët në procedurë ashtu edhe nga publiku.

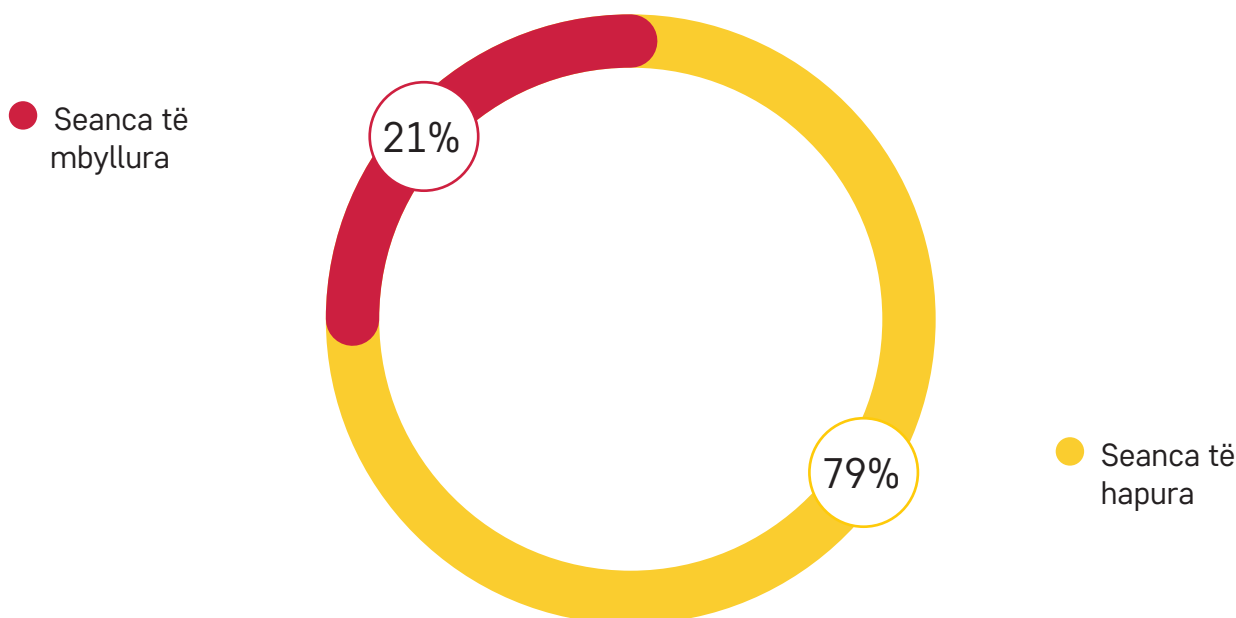

FIGURA 7. Numri i seancave të hapura në raport me numrin e seancave të mbyllura

61 Demokraci Plus, (Pa)Drejtësia në Prokurim, Prill 2017.

62 Demokraci Plus, OShP-Nyja e Prokurimit, Korrik 2017.

BASHKËPUNIMI I OSHP-SË ME INSTITUCIONET TJERA

Prokurimi publik si një procedurë administrative përmes të cilës kryhen blerjet nga institucionet publik përbëhet nga një numër i madh i institucioneve të cilat kanë rol të rregullatorit. Në mënyrë që të arrihet efikasitet në procedurat e blerjes, qoftë të mallrave, shërbimeve apo punëve kërkohet koordinim i mirëfilltë ndërmjet institucioneve.

Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik (KRPP)

KRPP është institucion përgjegjës për zhvillimin, funksionimin dhe mbikëqyrjen e përgjithshme të sistemit të prokurimit publik në Kosovë. KRPP, ndryshe njihet edhe si interpretuesi i LPP-së, pasi që në kuadër të kompetencave të saj lëshon interpretime ligjore për t'u siguruar se ky ligj apo rregulla tjera të nxjerra nga ky institucion janë duke u zbatuar nga AK-të dhe OE-të.

Mirëpo, e drejta e KRPP-së për të nxjerrë interpretime shpesh bëhet pengesë dhe kontribuues i zvarritjeve të procedurave të prokurimit publik. D+ gjatë monitorimit të OShP-së ka hasur në raste kur interpretimet e KRPP-së kanë qenë shkak që AK-të të marrin një vendim të kundërligjshëm.

Një rast i tillë ka ndodhur me tenderin "Përgatitja e ushqimit për pacientë dhe stafin mjekësor", të iniciuar nga Spitali i Përgjithshëm në Gjilan. Ky tender në vlerë të përgjithshme prej gati gjysmë milioni eurosh, për të cilin kishin ofertuar tre operatorë ekonomik, ishte anuluar më 1 shkurt 2018, menjëherë pas marrjes së interpretimit ligjor nga KRPP. Në njoftimin për kontratë të tenderit në fjalë ishte cekur se e njëjta është përgatitur në tri gjuhë, në gjuhën shqipe, serbe dhe atë angleze. Por, gjatë zhvillimit të procedurave për këtë tender, autoriteti kontraktues kishte dorëzuar dosjen në KRPP për të përmirësuar një nën kriter në platformën elektronike të prokurimit, por një gjë e tillë ishte bërë vetëm në njërin nga gjuhët. Në seancën kryesore, të mbajtur më 14 mars 2018, përfaqësuesi i Spitalit të Përgjithshëm në Gjilan ishte deklaruar se interpretimi i KRPP-së kishte qenë arsyeja se pse si autoritet kontraktues kishin anuluar këtë tender.

Një rast tjetër, ku KRPP ka qenë shkak i problemeve në prokurim publik është edhe rasti i tenderit "Asfaltimi i rrugëve Jashan-icë-lloiti 1-Rrugët në lagjen Slivovë dhe Shpati", i iniciuar nga Kuvendi Komunal i Klinës, ndërkaj si operator ekonomik fitues ishte shpallur kompania "Alpha". Kundër këtij vendimi, më 12 korrik 2017, kërkesë për rishqyrtim kishte parashtruar operatori ekonomik "Ndërtimi", pastaj edhe ankesë pranë OShP-së, meqë kërkesa i ishte refuzuar. Kërkesa e kompanisë "Ndërtimi" ishte kthimi në rivlerësim i lëndës për shkak të problemeve gjatë futjes së të dhënave në e-Prokurim, gjegjësisht tek pjesa e paramasës dhe parallogarisë, pengesa këto me faj të KRPP-së. OE kishte kërkuar interpretim nga KRPP se si të vepronte në këtë rast, mirëpo e njëjta e kishte këshilluar që t'i ndiqte hapat e paraparë në platformë, duke mos marrë përgjegjësi për mosfunksionimin e saj. Sidoqoftë, për këtë rast paneli shqyrtues i OShP-së, më 15 gusht 2017 kishte marrë vendim në favor të këtij operatori ankues, duke e kthyer lëndën në rivlerësim, edhe pse AK kishte insistuar që është gabim i KRPP-së.

Ky mosharmonizim vërehet edhe te vendimet e kundërta të KRPP-së dhe OShP-së në lidhje me regjistrimin e operatorëve ekonomik në platformën e e-Prokurimit. Ky regjistrim është parakusht për të ofertuar me tender publik, por OShP dhe KRPP kanë marr vendime të cilat nuk kanë qenë në harmoni me njëra tjetrën

Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP)

AQP funksion kryesor ka zhvillimin e procedurave të centralizuara të prokurimit, apo zhvillimin e aktiviteteve të prokurimit në emër të autoriteteve kontraktuese. Për shkak të ekspertizës profesionale, efektivitetit të kostos dhe çështjeve tjera legjitime, në kuadër të Ministrisë së Financave, AQP udhëheqë procedura të prokurimit në emër të AK-ve në Kosovë. Agjencia gjithashtu kryen edhe disa funksione teknike profesionale në fushën e prokurimit publik në rastet kur procedurat e prokurimit kryhen direkt nga AK-të. Njëherit, LPP përcakton një bazë të përgjithshme për funksionimin e AQP-së me qëllimin kryesor që të rrisë efikasitetin dhe kursimet e mjeteve publike përmes zhvillimit të procedurave të centralizuara në emër të autoriteteve kontraktuese.⁶³ Përmeshja e detyrave me të cilat është e ngarkuar kjo agjenci do të ndikonte dukshëm edhe në realizimin e qëllimit të krijimit të saj. Madje, bashkëpunimi i obligueshëm i saj me institucionet tjera të prokurimit do të zvogëlonte edhe numrin e keqpërdorimeve në procedurat e prokurimit.

Gjatë monitorimit është evidentuar se AQP, shpeshherë ajo nuk zbaton plotësisht vendimet e OShP-së. Këtë e dëshmon edhe kërkesa e kryetarit të Bordit të OShP-së për heqje të licencës së prokurimit zyrtarit të AQP-së. Ndonëse funksioni i AQP-së është të lehtësojë zhvillimin e aktiviteteve të prokurimit, ka pasur raste kur e njëjta ka ushtrua presion ndaj Bordit të OShP-së. Këto presione kanë qenë të tipit për t'i dhënë prioritet lëndëve të kësaj agjencie para lëndëve tjera.⁶⁴

Agjencioni Kundër Korrupsion (AKK)

Si shtyllë kryesore ka parandalimin dhe hetimin administrativ të rasteve të dyshuara të korrupsionit. AKK lëshon opinione edhe për aktivitete të prokurimit, të cilat i bazon në monitorimin që ju bën vlerësimit të tenderëve dhe dhënies së kontratave. Ndonëse kjo kompetencë e AKK do të duhej të zvogëlonte numrin e manipulimeve në aktivitete të prokurimit, ajo në disa raste ka shkaktuar probleme dhe paqartësi. Një numër i opinionëve të AKK-së kanë qenë në shpërputhje me vendimet dhe urdhëresat që AK-ve ju ishin lëshuar nga OShP. Në këso raste, institucionet vihen para situatës ku obligohen t'i injorojnë opinionet e Agjencisë, apo të gjobiten nga OShP-ja. Me të tilla raste janë ballafaquar Komuna e Prishtinës dhe ajo e Vushtrrisë, ku vendimet e OShP-së dhe AKK-së kanë qenë të ndryshme.

63 Neni 95 i LPP, Nr. 04/L-042

64 Intervistë me Kryetarin e Bordit të OShP, z. Blerim Dina

REKOMANDIME

Duke u bazuar në gjetjet e raportit të monitorimit, synim kryesor i D+ mbetet ofrimi i rekomandimeve për të rritur performacën, paanshmërinë dhe transparencën e OShP-së. Prandaj bazuar në këto të gjetura D+ rekomandon që:

- Kuvendi dhe Qeveria të bëjnë plotësimin e bordit me dy anëtarë të rinjë për OShP;
- OShP të bëjë monitorimin dhe kontrollin e ekspertëve për të siguruar cilësi dhe paanshmëri;
- OShP të hartojë databazën e vendimeve të saja paraprake, të cilat do të shqyrtohen në rastet e reja të ngjashme, për të siguruar kështu konsistencë në vendimmarrje;
- Të mbahen seancat e hapura për të gjitha çështjet të cilat janë dorëzuar ankesa, me përjashtim të rasteve kur ankesat janë të palejueshme;
- Në kuadër të Këshillit të Prokurimit, OShP t'i adresojë problemet me interpretimet e KRPP-së, disa prej të cilave paneli shqyrtues i konsideron si të paqëndrueshme;
- Paneli shqyrtues ta aplikojë diskrecionin për të gjitha rastet kur edhe kontestet në mes të palëve janë çështjet e përdorimit të diskrecionit nga zyrtarët e prokurimit. OShP duhet të sigurojë që diskrecioni i zyrtarëve të mos jetë i pakufizuar dhe në shpërputhje me parimet e LPP-së;
- T'i kushtohet vëmendje më e madhe zbatimit të vendimeve të OShP-së nga ana e AK-ve
- Sipas nevojës OShP të monitorojë tenderët me vlera të mëdha;
- Të ridizajnohet ueb-faqja e OShP-së dhe të bëhet publikimi i të gjitha vendimeve, procesverbaleve, ankesave dhe dokumenteve tjera me rëndësi për publikun.

**DEMOCRACY
PLUS**

Pro Open
Koalicioni për Hapje të
të Drejtë dhe Lirisidhene
në Prokurim Publik

KFOS
Fondacioni i Kosovës për Shoqëri të Hapur
Kosovo Foundation for Open Society
Kosovska Fondacija za Otvoreno Društvo